KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

REČICA OB SAVINJI MOZIRJE

Savinjske NOVICE

Glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva občine Mozirje

Leto XVI
Številka 10
Oktober 1985

LJUBNO GORNJI GRAD

Dan spomina

Na grobove naših umrlih ne hodimo zgolj zaradi navade, zaradi dneva, ki je posvečen njihovemu spominu. Gomile ne okinčamo, ker to store drugi, ker je to običaj ob tem času. Vse to je v nas kot nedeljena lastnost vsakogar, ki nosi v sebi srčno kulturo.

In vendar. Mnogo grobov ostane tudi ob tem dnevu brez cvetja, brez lučke, neurejenih. Ko človek vidi to, se vpraša, kdo neki leži tu, da se ga nihče ne spominja.

Razlike so torej vedno, tudi na grobovih. Ali ne bi nekdo, ki nima komu urediti gomile, storil to na grobu, ki je pozabljen. Končno ni pomembno kdo je tam pokopan. Človek je! Človeško bi torej bilo, da bi tudi na osamljene grobove položili kakšno cvetlico, prižgali kakšno svečo. Pa žal največkrat ne čutimo te dolžnosti in tako so razlike med urejenostjo grobov in pozornostjo nas do mrtvih vidne tudi na pokopališčih. Vse življenje nas spremljajo, pa je potrebno, da nas še potem, ko je za nami le še spomin.

Misli, ki nas obdajajo, ko stopamo sklonjenih glav mimo takih ali drugačnih grobov so kaj različne. Le malo kdo izmed nas pa je toliko močan, da ob tem pomisli na svoj konec in na usodo lastne gomile. Takšno razmišljanje ni prijetno, je pa potrebno, kajti, če bi tudi o tem malce razmislili, bi ravnali drugače. Spomnili bi se tudi tistega osamljenega groba na robu gozda za katerega največkrat skrbe šolski otroci in položili cvetje in prižgali svečko tudi na sosednjem, zapuščenem grobu. Občutili bi v sebi zadovoljstvo da med mrtvimi ni razlike!

Šolski sadovnjak v Mozirju je obilo obrodil

Pulj in Mozirje

Mozirsko občino je obiskala in s tem vrnila obisk Mozirjanom gospodarska delegacija občine Pulj, ki se je po dvodnevnih razgovorih z gospodarstveniki občine Mozirje že dogovorila za nekatere konkretnejše oblike sodelovanja v obrti, lesno predelovalni industriji in gradbeništvu ter kmetijstvu.

Po programu, ki so ga sestavili v Savinjsko-šaleški gospodarski zbornici in zbornici Pulja ter v obeh izvršnih svetih skupščin občin, so se gostje iz Istre skupno z domačini razdelili v štiri skupine, katerih so opredelili bodoče oblike sodelovanja, ki jih bodo s stalnimi stiki in povezovanjem še dopolnjevali. Posebej so se pogovarjali predstavniki drobnega gospodastva in obrti, lesno predelovalne industrije in gradbeništva, gostinstva in turizma ter kmetijstva in trgovine.

V obrti bo prišlo do tesnejšega sodelovanja med gornjesavinjskimi zasebnimi obrtniki lesne, elektro in kovinsko predelovalne ter tekstilne stroke in puljskim združenim delom, nakazali pa so tudi možnosti sodelovanja mozirskih obrtnikov pri izdelavi spominkov iz lesa. Dogovorili so se tudi, da bodo obrtniki občine Mozirje sodelovali na prodajnem desetdnevnem novoletnem sejmu v Pulju, obrtniki občine Pulj in tamkajšnje obrtno združenje pa naj bi svojo dejavnost predstavili na prihodnjem sejmu obrti v Celju.

V turizmu obstajajo obojestranski interesi za razvoj izletniškega turizma, tako da bodo že v kratkem pripravili programe eno, dvo in tro dnevnih izletov v obe smeri, sodelovali pa bodo tudi na področju stacionarnega in zdraviliškega turizma (Topolščica). O sovlaganjih v izgradnjo turistične infrastrukture bodo spregovorili posebej.

Možnosti za sodelovanje v gradbeništvu je ob današnjih pogojih investiranja malo, a kljub temu se Gradbeniku z Ljubnega kažejo dobri obeti pri izdelavi ostrešij, za kar so v tej Vegradovi temeljni organizaciji še posebej specializirani. Podobne možnosti ima pri prodaji svojih proizvodov tudi nazarski Glin, ki pa bo na puljsko področje, kjer so že prisotni Jelovica in drugi priznani proizvajalci stavbnega pohištva, moral prodreti predvsem s kvaliteto izdelkov.

Velike možnosti ima tudi gornjesavinjsko kmetijstvo, saj je na skrajnem koncu Istre v poletnih mesecih poraba zaradi velikega števila turistov nekajkrat večja kot sicer, del teh potreb pa naj bi s kmetijskimi proizvodi, predvsem z jajci in mesom, zadovoljevalo tudi kmetijstvo občine Mozirje.

R. PANTELIČ

Srednjeročno obdobje od leta 1981 do 1985

Ko ocenjujemo in analiziramo dosežke pa tudi neuspehe v iztekajočem se srednjeročnem obdobju ne moremo mimo zunanjih in notranjih dejavnikov, ki so neposredno ali posredno vplivali na družbeno politična in gospodarska dogajanja pri nas. Lahko bi rekli, da pomeni to srednjeročno obdobje, obdobje ekonomske streznitve, za katerega je najpomembnejša značilnost ta, da je glavni vzrok za večino sedanjih težav, velika zunanja zadolženost naše države. Problem strukturnih neskladij in izrazita zahteva po prestrukturiranju gospodarstva v smeri krepitve njegove izvozne uspešnosti, je zato prav gotovo najpomembnejša sedanja in bodoča usmeritev jugoslovanskega gospodarstva. Le na ta način je mogoče pričakovati in zagotavljati solidno vračilo zapadlih obveznosti do tujine in postopoma zmanjševati zunanjo zadolženost ter ohranjati tekočo tehnologijo.

Vzporedno z zahtevami po večjem izvozu, boljšem izkoriščanju materialnih in človeških potencialov so se kot posledice odrazile na pogojih gospodarjenja, ki so se spreminjali tako rekoč skozi celotno srednjeročno obdobje. Številni ukrepi tekoče ekonomske politike in spremembe ter dopolnitve nekaterih sistemskih zakonov so bistveno posegli na področje gospodarjenja tudi v nekaterih organizacijah združenega dela naše občine ter povzročili, da smo začeli gospodariti v zoženih materialnih okvirih. In ravno zaostrene gospodarske razmere so dale tudi nekaj pozitivnih rezultatov. Opravičeno lahko trdimo, da so se naše OZD dokaj uspešno prilagajale nastali gospodarski situaciji, soraz-merno dobro premagovale težave in dosegle zadovoljive poslovne rezultate.

Če bi seštevali pluse in minuse, ki smo jih v tem srednjeročnem obdobju »prilali«, potem kaže izpostaviti na nekaj karakterističnih elementov gospodarjenja tako v pozitivni kot tudi negativni smeri.

Ne moremo se zadovoljiti s kadrovsko politiko in potrebnimi kadri, ki kot najvažnejši produkcijski tvorec nastopajo v procesu reprodukcije. Podatki kažejo, da smo dosegli določene premike na račun bojše kvalifikacijske strukture zaposlenih, vendar zaostanek v tehnološkem razvoju, posebno na področju lesno predelovalnega kompleksa, pripisujemo prav neustrezni kadrovski politiki in zaposlovanju kreativnih kadrov.

Poleg števila zaposlenih in njihove kvalifikacijske strukture je za učinkovitost, uspešnost in produktivnost dela izrednega pomena motivacija zaposlenih. Tu smo naredili zelo malo. Zavedati se moramo, da je za večino delavcev najpomembnejši motivacijski faktor osebni dohodek, kot materialni stimulant za boljše delo. To pa pomeni, da nas na tem področju čaka še veliko dela.

Kljub težkim pogojem gospodarjenja, se je industrijska proizvodnja v poprečju letno povečala za 5—6% in tako uresničujemo enega od osnovnih pogojev dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, to je ohranjanje proizvodnje kot primarne naloge. Vzroki za sorazmerno ugodno rast industrijske proizvodnje so bili predvsem v relativno visokem povpraševanju na domačem trgu, kar pa ne moremo trditi za letošnje leto, saj se nam zaradi padanja življenjske ravni prebivalstva kopičijo zaloge nekaterih končnih izdelkov (gotovi proizvodi lesnopredelovalne industrije, tekstilne in kemične industrije). Pri tem velja posebej poudariti, da se je naša industrija kljub nekaterim lastnim surovinskim osnovam (lesna surovina) tudi z velikimi težavami oskrbovala s potrebnimi surovinami in reprodukcijskimi materiali. Gotovo pa nismo v zadostni meri uresničili proces prestrukturiranja naše proizvodnje, kar še posebej velja za lesno predelovalno industrijo. Posledice so že tu. Velike zaloge nekaterih končnih izdelkov in s tem visoka cena za obresti kapitala.

V kmetijstvu smo dosegli zadovoljive srednjeročne cilje, saj smo povečali kmetijsko proizvodnjo v poprečju za 4% na leto. Povečana proizvodnja je rezultat na eni strani povečanih kmetijskih površin in povečanega števila osnovne črede, na drugi strani pa dobrega selekcijskega dela plemenske živine in intenzivnejšega pridobivanja krme na obstoječih travnih in njivskih površinah.

V slednjem imamo še velike rezerve, ki bo jih potrebno v bodoče z nekaterimi agrotehničnimi ukrepi (hidromelioracije, komasacije) boljše izkoristiti in tako poceniti pridelovanje hrane. Zaradi razpolagalne pravice z deviznimi sredstvi in majhnih izvoznih možnosti naše specializirane kmetijske proizvodnje, je bila kmetijska organizacija primorana zmanjšati proizvodnjo brojlerjev, torej perutninske proizvodnje, ki je v veliki meri odvisna od uvoznih komponent. Nič manjši problem ni nastajal na domačem trgu pri preskrbi s koruzo.

V gozdarstvu uresničujemo srednjeročno zastavljene cilje in s tem tudi gozdno gospodarske načrte, kar pomeni, da so predelovalci dobili načrtovane količine gozdnih sortimentov. Premalo pa smo naredili na področju povezovanja in razvijanja dohodkovnih odnosov v reproverigi, posebno v povezavi z lesno predelovalno industrijo.

Trgovinska dejavnost je dokaj uspešno zagotavljala redno preskrbo prebivalstva in oblikovala tudi določene blagovne rezerve, ki so nam še kako koristile v obdobju pomanjkanja nekaterih prehrambenih in neprehrambenih proizvodov. Ostaja pa še vedno organizacijska neenotnost trgovine na malo in s tem dodatna obremenitev te dejavnosti z visokimi obrestmi za zaloge. Prav tako ni večjih sprememb v povezovanju med trgovino na veliko in komercialnim poslovanjem OZD v občini.

Največ nerealiziranih srednjeročnih nalog je ostalo na področju gostinstva in turizma. Še vedno smo priča velike razdrobljenosti gostinske in turistične ponudbe, kljub nekajkratnim poskusom za izboljšanje le-te. Vse kaže, da nimamo primernega nosilca te dejavnosti, ki bi zagotavljal hitrejši turistični razmah. Čeprav smo naredili določene pozitivne korake, še vendar ostaja precej dela, če hočemo, da bomo uresničili to prednostno nalogo našega gospodarskega razvoja.

Za to srednjeročno obdobje je značilen preobrat v smeri kvalitete gospodarjenja in poslovanja. Padanje gospodarske rasti, ki je značilno za prvi dve leti tega srednjeročnega obdobja, je najbolj karakteristično v lesno-predelovalni industriji. Z letom 1983 in nastankom številnih ukrepov za izboljšanje kvalitete gospodarjenja skoraj v vseh delavnih sredinah, je nastopil trenutek in spoznanje, da je potrebno najprej »pomesti pred lastnim pragom« in na ta način izkoriščati notranje rezerve. Rezultat ni izostal. Kot posledica takega načina razreševanja so nastali progami gospodarjenja v zoženih materialnih okvirih in kar je najvažnejše, da smo dosegli na nekaterih področjih zadovoljive rezultate (izboljšali smo akumulativno in reproduktivno sposobnost gospodarstva, ki pa se v letošnjem letu bistveno poslabšuje). Mnogo premalo pa smo delali na področju razvijanja novih proizvodnih programov in v zvezi s tem aktivni investicijski dejavnosti ter krepitvi lastnih trajnih obratnih sredstev. Tu se že kažejo posledice v obliki težkega likvidnostnega položaja v nekaterih OZD (Glin Nazarje, Elkroj Mozirje, ZKZ), saj plačujejo visoke obresti za najete bančne kredite. Ta davek dosega v nekaterih OZD že višino izplačanih osebnih dohodkov.

Načrtovane cilje na področju SIS materialne proizvodnje in SIS družbenih dejavnosti smo z restriktivno politiko nekoliko omejili in na ta način razbremenili naše gospodarstvo, obenem pa ugotavljamo, da smo uspeli obdržati in izvajati osnovno dejavnost na tem področju.

FINKŠT FRANC,
dipl. ing.

Mešana avstrijsko-jugoslovanska komisija za mejna vprašanja je obiskala tudi Savinjski gaj

Dobri izgledi za sodelovanje

Ob obisku gospodarstvenikov iz Pulja smo prosili predsednika IS SO Pulj Olinda Bulešića in predsednika gospodarske zbornice Pulja Šima Vidulin za kratko mnenje o obisku.

Vsebino njunega odgovora lahko strnemo v naslednjem: »Sodelovanje med našo občino in občino Mozirje traja že nekaj časa. Letošnje srečanje

Olindo Bulešić

maja je bilo pri nas in je pokazalo najrazličnejše možnosti gospodarskega sodelovanja. Si-

Šime Vidulin

cer smo pa že dejansko v sodelovanju na polju obrtništva, turizma in lesno predelovalne dejavnosti.

Včeraj in danes smo si ogledali razna podjetja v občini Mozirje. To smo storili po skupinah in strokah, tako bo lažje ugotoviti dejanski interes posameznih gospodarskih vej. Na skupnem sestanku bomo potem lahko že z gotovostjo začrtali obojestranske možnosti in interese. Vsekakor pa želimo na temelju naših zanimanj skleniti med izvršnima svetoma obeh občin in zbornicama ustrezen dogovor kot osnovo za sodelovanje. Treba je poudariti, da smo tu v Mozirju lepo sprejeti in da je med nami dobra volja za uspešnejše in plodnejše povezovanje. Možnosti za to je veliko.«

V zvezi z obiskom in dogovori o sodelovanju s puljskimi gospodarstveniki smo zaprosili za mnenje podpredsednika IS SO Mozirje Franca Finšta.

Razgovori so bili vsekakor plod predhodnega poznavanja ljudi iz obeh občin. Nedvomno je za našo občino pomembno sodelovati s tako razvito občino kot je Pulj. Dogovorjene so prav določene zadolžitve, kar pomeni začetek tesnega poslovnega sodelovanja. Te sklepe so tudi časovno opredelili, kar pomeni, da gre za znane oblike navezovanja gospodarstva obeh občin. Posebno dobri so izgledi na področju drobnega gospodarstva in pri poslovnem uveljavljanju naše lesne industrije. Končno bi lahko trdili, da so dobri izgledi kar za vse izdelke našega gospodarstva od lesnih, do kmetijskih. Tudi v turizmu pomeni navezava tesnejših stikov lepe obete! Možnosti so celo za sovlaganje, kar je prav v tej veji gospodastva še kako pomembno.

Delovne organizacije so se medseboj dobro povezale, kar pomeni z drugimi besedami vsestranski interes.

Gospodarska delegacija Pulja z našimi gospodarstveniki v Savinjskem gaju v Mozirju

Seja komiteja ZKS

Na zadnji seji komiteja ZKS Mozirje so obravnavali priprave za programsko-volilne seje osnovnih organizacij v dolini in kasneje tudi občinske organizacije ZK. Da bi potekale priprave enotno, vsebinsko pa dorečeno, so pred tem imeli posvet s sekretarji vseh osnovnih organizacij na našem območju.

Člani komiteja in vabljeni so dobili z gradivom za sejo tudi pripomočke za izvedbo programsko-volilnih sej v osnovnih organizacijah. Že samo to gradivo kaže na velik pomen teh sej, saj je pripravljeno tako temeljito, kot že dolgo doslej ne. Dejansko pomeni vse to dragocen pripomoček sekretarjem pri izvajanju obsežnih nalog za to priložnost. Poleg organizacijskih prijemov so tu tudi zajeti vsi predlogi kadrovskih rešitev, predlaganih s strani osnovnih organizacij in to za vse organe vodstva organizacije v bazi.

Izdelan je tudi načrt razvoja organizacije ZK v dolini do leta 1900, tako je tudi v tem pogledu načeto vprašanje, ki sicer povzroča nemalo težav. Tako je komite dejansko storil vse potrebno, da bi seje v osnovnih organizacijah potekale vsebinsko dobro in uspešno.

V nadaljevanju je podal sekretar komiteja Mirko Strašek v kratkih orisih vsebino 16. seje CK ZKS in obrazložil sklepe te pomembne seje, ki je temeljila vsebinsko na temeljitih strokovnih raziskavah. Skupen imenovalec vseh hotenj in nalog je naslonitev na lastne sile, ko iščemo izhod iz sedanjih gospodarskih težav.

Ker je predsedstvo že temeljito obravnavalo kadrovska vprašanja v zvezi z novimi vodstvi OO ZK v dolini, ni bilo pripomb na predloge, tudi program razvoja ZK v dolini so na seji po nekaj dopolnitvah sprejeli.

Sledila je še razprava okoli predavateljev v izobraževanju komunistov na raznih ravneh, ki jih je predlagalo predsedstvo ZK Mozirje. Po nekaterih obrazložitvah, je tudi ta predlog bil soglasno sprejet.

Volilna seja OK ZSMS

Programsko volilna seja OK ZSMS Mozirje je bila 25. 9. 1985. Udeležili so se je delegati iz OO ZSMS, aktivov mladih zadružnikov,zgornjesavinjskega študentskega kluba in predstavniki SO in DPO občine Mozirje.

Na seji smo obravnavali poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju in programske usmeritve za naslednji dve leti. OK ZSMS Mozirje bo v naslednjem mandatnem obdobju še posebej usmerjala svojo aktivnost v predkongresne in kongresne priprave XII. kongresa ZSMS in ZSMJ, v priprave na skupščinske volitve spomladi 1986.

Mladi se moramo zavzemati za čim bolj učinkovit delegatski sistem, naše delo mora temeljiti na kolektivnem delu in odgovornosti in v najširši povezavi z DPO tako v krajevnih skupnostih kakor tudi v OZD. Svoje sile bomo usmerjali tudi proti vsem negativnim družbenim pojavom, ki se porajajo.

Na seji smo izvolili tudi novo vodstvo OK ZSMS Mozirje, predsednik je Andrej Ermenc, podpredsednik Peter Žvipelj in sekretar Jasna Miklavc.

ANTONIJA ŠPORIN

Občina ni čarobna beseda

Svet krajevne skupnosti Nazarje je na razširjeni seji obravnaval nekatera pereča vprašanja iz področja razmer v kraju, urejanja okolja, trgovske ponudbe, gostinske ponudbe in bodočih zazidalnih posegov.

Že pred časom so obravnavali podoben dnevni red in sklenili v določenem času preveriti oziroma ugotoviti izvajanje takrat sprejetih nalog.

Predsednik sveta KS Marjan Dobrovc je uvodoma spomnil vse navzoče o sprejetih sklepih na zadnji razširjeni seji sveta KS. Pri tem je povedal, da se doslej ni niti ena od povprašanih delovnih organizacij odzvala s poročilom oziroma s predlogi za izboljšanje stanja. To pomeni neodgovoren odnos do prizadevanj za odpravo raznih slabosti v kraju, ki je vendarle industrijski in mora že zaradi tega dostojno izgledati in ljudje v njem morajo biti deležni ustrezne ponudbe v preskrbi, gostinstvu in drugih podobnih dejavnostih.

Najprej je pojasnil stališče samoupravnih organov gostinskega podjetja Turist direktor Trontelj, ki je dejal, da so skrbno proučili izražene kritike na račun njihovega gostinskega lokala v Nazarjah.

Nakazal je nekatere možnosti, ki jih vidijo znotraj kolektiva za izboljšanje stanja in med drugim zagotovil, da bo v sedanjem lokalu, ki ga uporablja sedaj Savinja (trgovina za zelenjavo) slaščičarna. Seveda Turist nima toliko sredstev, da bi zmogel preureditev naenkrat, zato bodo prenovo postopno opravili. V gostinskem obratu pa so že dolgo kadrovske težave. Tudi sedaj se borijo s pomanjkanjem gostinskih delavcev. Vendar pa so poskrbeli za določene kadrovske okrepitve, tudi ponudba hrane bo boljša. Kar tiče zunanjega videza stavbe, pa bodo takoj pristopili k najnujnejšim popravilom, kajti temeljita prenova bi presegla njihove gmotne možnosti. V poslovanju bodo uvedli nekatere novosti, ki naj poživijo promet, tako nameravajo ob koncih tedna povabiti glasbene skupine, ki bodo poskrbele za veselo razpoloženje itd.

Številne kritike so letele na trgovino oziroma njeno ponudbo. Že od leta 1961, ko se je trgovina vselila, tam ni bilo bistvenih sprememb, ki bi vplivale na boljšo ponudbo oziroma poslovanje. Število prebivalcev v kraju raste, vendar pa temu ne sledi ponudba živil in raznih potrebščin. Naše trgovsko podjetje je le najemnik lokala, vendar pa to ne opravičuje togosti pri ukrepih na bolje. Obljube seveda so le del tolažilnih ukrepov, žal pa ne pomenijo boljše ponudbe, so menili na seji. Hkrati pa so z obžalovanjem ugotovili, da ni navzoč predstavnik trgovskega podjetja Savinja in da je torej navzočim še naprej ostalo marsikaj neodgovorjeno.

Pripombe so bile tudi na okolje Bohačevega marofa, ki da je postalo neurejeno skladišče raznega materiala in to v središču Nazarij, kar gotovo ne pripomore k lepemu izgledu kraja.

Menili so, da so ponekod manjše delovne organizacije kot v Nazarjah, da pa vendarle kaj več naredijo za urejanje okolja in kraja. Je že tako, da bi praviloma moralo obveljati, da eden brez drugega ne morejo živeti. Torej več bi morali sodelovati na ravni kraj in kolektivi.

Nekateri so načeli vprašanje onesnaževanje s strani Glina.

Predsednik je pojasnil prizadevanja te delovne organizacije za izboljšanje stanja in zagotovil, da bodo obvestili javnost o strokovnih izsledkih v zvezi z onesnaževanjem zraka in okolja po Glinu. Da je dejansko več prahu, kot je bilo nekoč v iverni proizvodnji, je kriva kakovost lesa, ki je znatno slabša.

Krajevna skupnost predstavlja svoje načrte delovnim organizacijam, žal pa ni odziva, ki bi ga pričakovali. Tako seveda ne bomo zgradili mostu med delovnimi organizacijami in krajani, ki so še kako zainteresirani poznati tudi razmere znotraj kolektivov, ki delujejo na njihovem življenjskem prostoru.

Nekateri so bili mnenja, da je Nazarje razvojno odrinjeno za kar so krivili občino. Seveda je takšno poenostavljanje stvari nepravilno, so menili predstavniki občine, saj občina ni polna malha iz katere se po potrebi jemlje, tudi sicer ni vsemogočna in skrbi za enakomeren razvoj krajevnih skupnosti.

Vez med krajani

Krajevne skupnosti se vse bolj uveljavljajo. Postajajo dejanska vez med krajani. Je pa poleg gmotnega zagotavljanja potreb še marsikaj nedorečenega.

Dejstvo je, da so posamezne krajevne skupnosti v boljšem položaju, ker je na njihovem območju več delovnih organizacij, ki lahko, če hočejo, pripomorejo k uresničevanju skupnih potreb krajanov. Seveda pa ni povsod tako. V nekaterih naših predelih sploh ni delovnih organizacij, ali pa so le manjši obrati, ki ne morejo vplivati na tesnejše sodelovanje delovne organizacije s krajevno skupnostjo.

Imamo pa tudi kraje, kjer je združeno delo zelo močno, pa vendarle ne gre tako, kot bi pričakovali. Na eni od sej sveta KS v Nazarjih je glede povezovanja z delovnimi organizacijami dejal predsednik sveta, da ima občutek očitka, ko v KS želijo zagotoviti sodelovanje z delovnimi organizacijami, da se te počutijo, kot, da bi se krajevna skupnost umešavala v njihove notranje odnose, kar seveda ne prispeva k temu, da bi se vsi dejavniki v kraju strnili v naporih za urejanje določenih skupnih potreb. Ne gre zgolj za gmotno plat, gre bolj za vsestransko povezovanje v dobro kraja in krajanov.

Dvoličnost, ki se kaže v tem, da smo vsi v času delovnih obveznosti samoupravljalci in popoldne upravljalci znotraj krajevne skupnosti, pa v vsakem svojstvu drugače govorimo, se nam opetovano maščuje. Saj je že vsem jasno, da se moramo opreti na lastne sile, te pa so le v delovni organizaciji oziroma v krajevni skupnosti oziroma se prepletajo v obeh. Če bomo torej na seji delavskega sveta gluhi za potrebe krajevne skupnosti, potem nimamo obraza od nje zahtevati to in ono za svojo dobrobit.

Končno, ali pomeni želja po več vedenja o razmerah v neki delovni organizaciji s strani krajevne skupnosti upletanje v zadeve, ki se te nič ne tičejo? Prav v dejavnikih krajevne skupnosti bi morali vsi vse storiti, da bi nam v našem okolju bilo lepše, seveda pa bi tako morali ravnati tudi v delovnih organizacijah, ko je govor o potrebah kraja, ko krajevna skupnost želi sodelovanja, denimo pri urejanju kraja ali drugače. Vsekakor gre za skupen napor, za združevanje sil, za enotna hotenja. Medsebojno poznavanje pa bo prispevalo k boljšemu medsebojnemu sodelovanju.

Pomen sindikatov raste

Priprave za občne zbore sindikatov so v polnem teku. Predsedstvo občinskega sveta skrbno spremlja potek in sproti pomaga, kjer je pomoč potrebna. Zakaj sklenili so, da bodo letošnje zbore pripravili še posebno skrbno, saj je vse bolj čutiti v teh zaostrenih razmerah pomembnost sindikalnega dela.

Kot je povedal sekretar občinskega sveta Franc Boršnak, bodo zbori potekali od 20. oktobra do konec novembra letos. Priprave pa so tekle dejansko od aprila 1985. Osnovne organizacije so delo jemale zelo resno, saj je občinski svet od velike večine dobil pravočasno kadrovske predloge za nova vodstva. V glavnem so predlogi zajeli res dobre in prizadevne člane sindikata. Seveda takšni predlogi temeljijo na ugledu posameznega kandidata in na zaupanju, ki ga imajo vanj sodelavci. Tako že lahko rečemo, da bodo volitve v 37 osnovnih organizacijah dobro pripravljene.

Naloge sindikata postajajo še zahtevnejše. Ljudje se vse več obračajo na to organizacijo, pa tudi znotraj kolektivov bo morala dobiti mesto, ki ji pripada. Njegova prizadevanja za poglobljeno samoupravljanje morajo naleteti na odmev na vseh ravneh v združenem delu in izven njega. Tako zahtevne naloge lahko uspešno opravljajo res le razgledani in ugledni ljudje v osnovnih organizacijah sindikata.

Občinski sindikalni svet pa spričo zahtevnosti dela v osnovnih organizacijah načrtuje dodatno izobraževanje novoizvoljenih vodilnih članov.

Na občinskem svetu so pričakovali več težav pri pripravah. Vendar jih ni bilo, kar dokazuje, da so člani v osnovnih organizacijah opravili dobro delo. Da se dalje zavedajo velike vloge sindikata v danih okoliščinah, ko so človeške stiske lahko za marsikoga usodne. Tudi tu je pomoč sindikata potrebna. Sploh bo treba več skrbi nameniti medčloveškim odnosom, ki morajo združevati ne pa razdvajati. Brez dvoma morajo delavski sveti spet dobiti vlogo, ki jim pripada, morajo postati dejansko volja delavcev. Povsem jasno pa je, da bo treba v nekaterih osnovnih organizacijah veliko pomagati, da bodo presegli slabosti, ki so opazne v brezbrižnem odnosu do vprašanj v kolektivu in sami delovni organizaciji. Prav tu mora sindikat imeti vsepovsod določen vpliv. Predvsem pa mora živeti s problemi, ki se pojavljajo v poslovnem in samoupravnem dogajanju v združenem delu.

Posvet sekretarjev ZK

Občinski komite je tokrat pripravil že 21. posvet sekretarjev OO ZK in svetov ZK v krajevnih skupnostih. Namen teh posvetovanj je sprotno seznanjanje s tekočimi nalogami in preverjanje izvajanja sprejetih nalog. Tudi tokrat so se zbrali v nazarskem delavskem domu.

Najprej so proučili naloge po 16. seji CK ZKS, ki je potekala po načelu opiranja na lastne moči. Razumljivo je, da je prav v tem pogledu treba marsikaj doreči. Skupni dogovorni o pristopu k izvajanju nalog so seveda predpogoj za uspeh.

Pred nami so zahtevne priprave za programsko-volilne konference osnovnih organizacij in občinske organizacije ZK. Gre torej za nova vodstva na obeh ravneh organiziranosti.

Na posvetu so ocenili dosedanje delo na evidentiranju kandidatov za najodgovornejše funkcije v ZK. Spregovorili so dalje o izobraževanju znotraj ZK. Gre za občinsko politično šolo in druge višje oblike izobraževanja.

Posebno pozornost so končno namenili še vrsti organizacijskih vprašanj v ZK.

Turizem in okolje

Za nami je letošnja poletna turistična sezona. Ocenjujemo, da je bila v dolini dobra. Če bi merili uspehe po nočitvah, potem je treba reči, da smo jih v osmih mesecih letos zabeležili kakih 14.250, torej le 3000 manj, kot lani vse leto. To lahko imenujemo uspeh, velja pa povedati, da je bilo sevedanajveč obiskovalcev na turističnih kmetijah in v Kampu Menina, kjer so letos zabeležili 8400 nočitev tujih gostov, lani pa le 5400. Z obiskom tujcev bi lahko bili zadovoljni, v celoti pa bi glede na naravne danosti lahko dosegli več. Predvsem bo treba posvetiti večjo pozornost izvenpenzionski ponudbi. Tu so še možnosti, le domiselnosti je treba.

Seveda pa nikakor ne gremo v korak z napori za večji tujski promet z našo zavestjo glede izgleda okolja. Večkrat smo že opozarjali na vse več divjih odlagališč raznih odpadkov in smeti. Žal si ne damo dopovedati, da sebi režemo vejo na kateri sedimo. Zdi se, ko da bi nekateri kar tekmovali v onesnaževanju okolja. Seveda zapeljejo svojo nemarnost daleč od svoje hiše v neomadeževano naravo in jo tako označijo s kulturnim madežem, kar takšno početje nedvomno je!

Kako bi sicer razumeli novo »mogočno« smetišče nedaleč od kampa v Varpolju. Prav ta kamp daje upanje, da bo v dolino prihajalo še več tujcev. Mi pa bomo okinčali lepo okolje s starimi hladilniki, štedilniki in še čem. Kaj si lahko o nas mislijo obiskovalci doline. Ali so tudi naši predniki tako ravnali? Ne, ker so preveč cenili svoje okolje in ljubili domačo zemljo. Smo res tako nekulturni, brezbrižni in uničevalski do dobrin, ki nam jih nudi narava in od katerih vsi živimo!?

O usklajevanju davčne politike 1986 do 1990

V obravnavi je osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike in sicer prvič za daljše srednjeročno obdobje. Tako bodo zavezanci že v naprej seznanjeni s svojimi obveznostmi pa tudi z ukrepi za spodbujanje opravljanja posameznih dejavnosti.

V dogovoru so obravnavane davčne stopnje oziroma razponi davčnih stopenj in osnov, davčne oprostitve in okvirna merila za priznavanje davčnih olajšav po vrstah davkov.

V osnutek dogovora so v večji meri povzete rešitve, ki so bile predmet usklajevanja v obdobju do leta 1985 z manjšimi dopolnitvami. Na novo se vključujejo kriteriji za določitev pavšalnega letnega zneska davka, določbe glede stopenj davka na promet nepremičnin in določbe o kriterijih za začasne odloge plačil in obročno odplačevanje davčnega dolga.

Davek od osebnega dohodka delavcev in davek od dohodka iz kmetijske dejavnosti nima vsebinskih sprememb, predlagane so do sedaj veljavne ureditve in razponi davčnih stopenj ostanejo nespremenjeni.

Pri obdavčevanju dohodkov iz gospodarskih dejavnosti se na novo vkjučujejo merila za določitev višine pavšalnega letnega zneska davka. Pavšalni letni znesek se poveča v odstotku od enkratnega poprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu glede na vrsto dejavnosti oziroma predmet poslovanja, način in kraj poslovanja, delovno sposobnost zavezanca in uporabo dopolnilnega dela delavcev ali družinskih članov. Natančnejše vrednotenje dodatnih kriterijev naj bi ob upoštevanju dejanskih razmer izvedle občine in jih v največji možni meri tudi uskladile okviru regije.

V dogovor so povzeti tudi kriteriji in višina davčnih olajšav, ki so bile predmet usklajevanja že v preteklih letih. Zadržan je dosedanji limit skupnih možnih olajšav v višini 80% od odmerjenega davka s tem, da se davčne olajšave za dodatno zaposlene delavce in za začetek opravljanja dejavnosti v ta limit ne vštevajo.

Obdavčenje dohodkov iz avtorskih pravic patentov in tehničnih izboljšav se v primerjavi z letom 1985 ne spreminja.

Davek od dohodka iz premoženja in premoženjskih pravic se odmerja po progresivni davčni lestvici tako, da je stopnja pri začetnem razponu davčne osnove ostala nespremenjena, pri končnem razponu davčne osnove pa je predlagana enotna stopnja v višini 65%. Na novo je predlagana valorizacija razponov davčnih osnov, ki naj bi se valorizirale z indeksom porasta cen na drobno v SR Sloveniji.

Pri obdavčenju stanovanjskih stavb, stanovanj, garaž ter poslovnih prostorov se razponi davčnih osnov in davčne stopnje zadržujejo v višini, dogovorjeni za leto 1985 s tem, da se v bodoče hkrati z valorizacijo vrednosti premoženja izvaja tudi valorizacija razponov davčnih osnov, na osnovi indeksa porasta cen gradbenih objektov v družbeni lastnini. V osnutek dogovora se na novo vključujejo določbe, s katerimi se opredeljuje višina stopenj davka na promet nepremičnin. Za promet s kmetijskimi zemljišči, za katera je osnova prometna vrednost m², je predlagana enotna proporcionalna stopnja v višini 15%, za gradbena in druga zemljišča, ki ne služijo za kmetijske namene, pa enotne progresivne stopnje, pri čemer je začetna in končna osnova ter stopnja usklajena z medrepubliškim dogovorom o temeljih davčne politike. Za gradbene objekte je na prometno vrednost gradbenega objekta predlagana enotna proporcionalna stopnja v višini 25%, za razliko med prometno in gradbeno vrednostjo pa progresivne stopnje iz medrepubliškega dogovora o temeljnih davčne politike.

V dogovoru so predlagani enotni kriteriji za odlog plačila davka in obročnega odplačevanja davčnega dolga, ki se lahko prizna za čas do 1 leta.

Občinska skupščina sprejema dogovor za celotno srednjeročno obdobje, morebitne spremembe ali dopolnitve posameznih določb dogovora iz utemeljenih razlogov, se urejajo z aneksi k dogovoru.

UPRAVA
ZA DRUŽBENE
PRIHODKE

Skupina mariborskih borcev je obiskala Savinjski gaj. Bili so navdušeni nad njegovo urejenostjo

Varstvo spomenikov NOB

V Mozirju, pri predsedstvu KO ZZB NOV so že spomladi letos imenovali komisijo, ki bo skrbela, da se spomeniki in spominska obeležja iz NOB dostojno vzdržujejo in vršijo popravila. Povezali so se z oskrbniki, ki so preko samoupravnega sporazuma prevzeli skrbstvo nad spomeniki in spominskimi obeležji iz NOB. Ugotavljajo, da so nekateri spomeniki in spominska obeležja primerno varovana in vzdrževana in da so ponos kraju, predvsem borcem NOV, krajanom in obiskovalcem, ki obiskujejo naše kraje, je pa nekaj teh obeležij zelo zapuščenih, zaraščenih s travo, zarjeveli drogovi, ali spominske plošče, ter zbledeli napisi, oziroma črke.

Da bi to zgodovinsko dediščino očuvali tudi bodočim rodovom, je omenjena komisija ponovno pregledala vse spomenike in spominska obeležja NOB, izdelala načrt obnove in popravil, ter naloge za redno vzdrževanje, katerega so na predsedstvu KO ZZB NOV Mozirje obravnavali 1. oktobra 1985 in sprejeli, ter takšnega posredovali Občinskemu odboru ZZB NOV Mozirje in SO Mozirje, ustreznemu organu, ki je zadolžen za ta vprašanja spomenikov in spominskih obeležij NOV. V obrazložitvi programa so tudi zaprosili upravni organ SO Mozirje, da čim prej skliče po samoupravnem sporazumu vse oskrbnike na sejo, ter da jim predoči program in potrebe po odpravi navedenih slabosti.

FRANC OMLADIČ

O onesnaževanju poročati objektivno

Prejšnji mesec smo lahko v naših časopisih nekajkrat brali članke o onesnaževanju in zastrupljanju okolja, v našem primeru konkretno v DO Gorenje GLIN Nazarje. Pisanje o tem problemu v osrednjh slovenskih časopisih (zadeva je segla celo do jutranjega dnevnika Radia Ljubljane) je sprožila pravzaprav akcija šestdesetih krajanov Nazarja, ki so poslali pisno peticijo na več forumov v SR Sloveniji in zahtevali, da se vzroki onesnaževanja čimprej odpravijo.

Poročila v časopisih so bila večinoma umirjena, korektna in realna in so opozarjala na stvari, ki se jih tudi sami dobro zavedamo.

Kljub temu pa vendarle izstopa primer novinarja, ki je v pretirani vnemi po učinkovitosti in bombastičnosti zašel tako daleč, da so se mu zapisale stvari, ki — milo rečeno — niso resnične. Kot n. pr. novinarska raca o titanovem dioksidu (!), ki uhaja skozi dimnike Iverne in ogroža in načenja zdravje okoliških prebivalcev.

V primeru neresničenga informiranja tisočev in desettisočev bralcev novinarja tudi morebitno neznanje ne opravičuje.

In kako je s temi stvarmi v resnici?

Povzemamo nekaj bistvenih ugotovitev iz strokovnega poročila o problematiki onesnaževanja, ki smo jo obravnavali na zadnji seji delavskega sveta:

V zadnjih petnajstih letih, odkar obratuje tovarna iverne plošč, smo vložili v izboljšave za preprečevanje onesnaževanja po današnjih cenah 155 novih milijonov din. Stanje kljub temu ni zadovoljivo. Iz ekološkega stališča so še zmeraj kritična sledeča mesta:

— stari kotel v kotlovnici, ki nima avtomatske regulacije podpiha. Zaradi nepopolnega izgorevanja žagovine se v krajših časovnih presledkih pojavljajo velike količine črnega dima, ki vsebuje vodno paro, ogljikov dioksid in saje. Saje se usedajo na površine v bližnji okolici.

— odsesovalne naprave in ciloni za transport suhega iverja.

Pri odsesovanju lesnega prahu od brusilk nam prašni delci uhajajo v ozračje, kadar se katera izmed vrečk poškoduje. Če interveniramo prepozno, je oprašenost okolja zelo opazna.

Lesni prah uhaja tudi iz ciklonov za transport suhega iverja, kadar se le-ti zamašijo. Lesni prah sicer ne vsebuje strupenih snovi, je pa škodljiv dihalnim organom, kadar zaprašenost presega mejo dovoljene koncentracije. Raziskave so pokazale, da je zaprašenost na industrijskem kompleksu in v bivalnem okolju precej pod mejo dovoljene koncentracije.

— stiskalnica, kjer se pri strjevanju lepila sproščajo formaldehidni plini, ki dražijo sluznico dihal.

Najvišje izmerjena koncentracija neposredno pri stiskalnici znaša 40% dopustne koncentracije. Pri preventivnih pregledih naših delavcev ni bil v 15 letih ugotovljen niti en sam primer zastrupitve!

Sanacijski ukrepi za preprečevanje onesnaževanja:

1. Dosledno in vestno vzdrževanje pnevmatsko transportnih naprav.
2. Zamenjava filtrov na silosu žagovine s cikloni. Naloga je že realizirana, izvajalec je napako odpravil.
3. Še letos nameravamo zamenjati ciklone za transport suhega iverja s filtri.
4. Izpopolnitev vodnih filtrov pri odsesovanju iz stiskalnice.
5. Inštalacija regulacije podpiha in vgraditev multiciklonskega lovilca saj pri starem kotlu.

Realizacija sanacijskih ukrepov pomeni zmanjševanje omenjenih negativnih vplivov na najmanjšo možno mero, poudariti pa moramo, da se jih v celoti v praksi ne da opraviti, kajti tudi najdražje rešitve ne zagotavljajo trajno in absolutno čistega okolja.

Prizadevanje za čisto okolje ostaja tudi v bodoče ena izmed naših trajnih nalog.

(INFORMATOR)

Okoli Pavličevega sedla...

Mešana jugoslovansko-avstrijska komisija za obmejni promet je spet zasedala v Mariboru. Avstrijsko delegacijo je vodil dr. Erich Kussbacher, jugoslovansko pa Marcel Koprol.

Komisija zaseda na vsaki dve leti in to izmenično v Avstriji oziroma pri nas. Delo traja običajno kakih 5 dni. Vsaka stran ima po 6 članov in po 6 izvedencev za določena vprašanja. Obravnavajo pa maloobmejni promet, maloobmejne prehode, letos pa so vključili tudi varstvo okolja. Za naše prilike je zanimiva razprava okoli prehoda na Pavličevem sedlu. Stvar se vleče že dolga leta.

Da bi se člani komisije lahko seznanili s stanjem v našem predelu, to je na samem Pavličevem sedlu, je naša stran predlagala ogled na kraju samem.

V naši občini je skoraj 11.000 maloobmejnih upravičencev, ki bi seveda veliko koristili prehod preko Pavličevega sedla, če bi bil urejen za motoriziran promet.

Avstrijska stran je že kar na samem začetku seje poudarila kot vzrok za izključitev točke o tem prehodu zaradi pravno lastniških razlogov. Navajala je tudi nepotrebnost prehoda, ker za to ni gospodarskih utemeljitev. Zato so smatrali, da bi se o tem ne pogovarjali.

Naš del komisije pa je vztrajal na obravnavi porehoda na Pavličevem sedlu in tako bo ta točka ostala še naprej predmet obravnav. Za sedaj je avstrijska stran zagotovila, da prehoda v sedanji obliki ne bodo zaprli.

Kako bo z Logarsko dolino

Izvršni svet naše občine je že večkrat načel vprašanje oživljanja Logarske doline. Doslej je pri odgovornih za mrtvilo v tej lepi dolini ostalo le pri obljubah. Znano je, da si je krajevna skupnost Solčava prizadevala urediti parkirišča za avtomobile, vlečnico in še kaj. Pa je seveda spričo zahtevnih načrtov gmotno obnemogla. Končno je to stvar tistih, ki so nosilci gostinske dejavnosti v Logarski dolini, saj bi morali izkazovati poslovni interes. Dolina bi morala privabljati tudi v zimskem času, sedaj pa se kar enostavno zadovoljimo s tem kar prinaša tistih nekaj letnih mesecev.

Komite za gospodarstvo pri SO Mozirje je zato sklical razgovor na katerem naj bi gostinci odgovorili kako nameravajo v bodoče izvajati že sprejete obveze. Sodelovali so predstavniki Izletnika, ki gospodari s planinskim domom, Merxa iz Celja in Kompasa iz Mozirja.

Ugotovili so ponovno, da upravljalec planinskega doma ni dovolj prispeval k poživitvi turizma v tej edinstveni dolini. Mrtvilo je seveda velika škoda, ne le za Izletnika, temveč predvsem za Gornjo Savinjsko dolino kot celoto. Obveze iz srednjeročnega plana občine so jasne! Zato je bilo treba tudi jasno odgovoriti. Interes občine je urejen in sodoben turizem, zato je razumljivo, da bi v primeru, ko ne bo tako tudi v Logaski dolini morala iskati drugega nosilca razvoja tega predela občine.

Izletnik je dal zagotovilo, da želijo resno pristopiti k določenim izbojšavam poslovanja. Zagotovili so pospešeno boljšo in pestrejšo ponudbo. Prevzeli bi tudi nedograjene objekte in ureditev prostora za bivanje v naravi. Seveda pričakujejo pri tem sodelovanje solčavskega turističnega društva in krajevne skupnosti, pa tudi občine kot take. S kadrovsko krepitvijo bi zagotovili tudi boljšo kakovost svojih uslug. Izvršni svet bo budno spremljal če bodo dane obljube tudi izpolnjene.

Suša ogroža višinske kmetije

Marsikateri vodnjak je prazen, izgledov za skorajšnji dež pa še vedno ni.

V nekaterih predelih naše doline že dovažajo z gasilskimi cisternami vodo na kmetije. V okolici Mozirja je tako na Lepi njivi, Dobrovljah in Prečni. Tudi na Brdem je potrebno dovažati pitno vodo. Spet so se obnesle gasilske cisterne in seveda je dobrodošla pomoč gasilcev.

Zaščiteno območje Golt

Posebna strokovna komisija si je ogledala širšo okolico RTC Golte, da bi tako ugotovila predel, ki naj bi se zaščitil v smislu predpisa o zaščiti naravnih in kulturnih posebnosti. V skupini so bili predstavniki Republiškega komiteja za varstvo okolja, Zavoda za spomeniško varstvo iz Celja, SOZD Merx-a in upravnega organa SO Mozirje.

Namen je začrtati predele, ki bi se kot naravna dediščina zaščitili, ob upoštevanju širjenja oziroma izgradnje centra.

Pri Krepletu že raste novo poslopje.

Klemenškovem Roku

Vsako slovo od pokojnika z bolečino prizadene tiste, ki ostajajo. Borci pa smo prav posebej prizadeti vselej, kadar odhaja od nas soborec, aktivist, partizan, skratka

človek s katerim smo skupno občutili vso trdoto partizanskega življenja, ob zmagi pa tudi navdušenje ob priborjeni svobodi.

Boleče pa nas prevzema spoznanje, da se naše vrste vse bolj redčijo, vse pogosteje se poslavljamo od tovarišev, ki se jim je življenje mnogo prezgodaj izteklo, zato nas je močno prizadela novica, da smo izgubili Klemenškovega Roka-Viktorja.

Pokojnik se je rodil v Solčavi leta 1919. Po prihodu iz nemškega ujetništva je že leta 1942 navezal stike s partizani. Aprila 1943 pa je stopil v njihove vrste. Bojna pot ga je vodila preko Koroške v druge predele Slovenije. Opravljal je odgovorne politične in organizacijske naloge, ko je končno postal politični komisar čete v Šlandrovi brigadi. Leta 1949 je bil odpuščen iz armade in se posvetil razvoju kraja Ljubno, kjer se je ustalil. Tu je kot funkcionar KO ZB in kot dolgoletni član predsedstva ZZB NOV Mozirje ogromno storil za ohranjanje obeležij NOB in za postavitev novih.

Ob slovesu zavzetega, predanega človeka, komunista, borca, aktivista, rezervnega majorja, resnega in doslednega pri izvrševanju nalog, poštenega v delu in odnosu do drugih, a tudi veselega in družabnega Klemenškovega Roka ni več. Ostal pa nam bo v srcih kot zgledni primer po katerem se bomo tako borci, kot mladi rod tudi v naprej poskušali ravnati. Rok, v imenu predsedstva združenja borcev NOV občine Mozirje hvala za tvoj prispevek družbi!

ZZB NOV MOZIRJE

Na sliki Vlado Miklavc, mentor sadjarskega krožka na OŠ II. grupe odredov in mentorica Pionirskega odreda na tej šoli Boža Finkšt

Mladi sadjarji v Mozirju

Turistično društvo Mozirje je uredilo sadni nasad, ki ga sedaj upravlja sadjarski krožek OŠ II. grupe odredov v Mozirju. Krožek deluje v okviru pionirske zadruge, to vodi prosvetna delavka Boža Finkštž Mentor krožka pa je Vlado Miklavc, znani sadjarski strokovnjak.

Sadno drevje je obilo poplačalo trud mladih sadjarjev in njihovega mentorja. Ko so obirali smo jih obiskali. Veselje so izražali nad lepimi plodovi in njih količino.

Vlado Miklavc je povedal, da so pridelali vsega 50 zabojev prvovrstnih jabolk. To je za okoli 100 dreves res lep pridelek. Pa še kakovost je bila nadpovprečna.

Tako so učenci šole pridelali za lastne potebe sadje, saj so vse količine nabranega sadja predstavljale priboljšek v šolski kuhinji. To, da se kar veliko otrok zanima za sadjarstvo pa potrjuje potrebo po takšnem vzorčnem nasadu, kot ga ima mozirska šola.

Strniti vrste

Tako nekako je izvenel pogovor v Gornjem gradu. Na njem so sodelovali predstavniki krajevne skupnosti, turističnega društva, prosvetnega društva, ZKO, KO SZDL, Gornjesavinjske turistične zveze in odbora za varstvo kulturne dediščine pri Občinski kulturni skupnosti Mozirje.

Šlo je za spominsko sobo, ki jo krajani že kar težko pričakujejo. Razne okoliščine so botrovale zakasnitvi del na prenovi prostorov v Šteklu. Tam naj bi bila spominska soba, ki v takšen kraj kot je Gornji grad res sodi. Janez Mavrič že vrsto let pridno zbira razne narodopisne in zgodovinske predmete, ki naj bi v Šteklu našli svoj prostor in bi tako popestrili turistično ponudbo kraja. Volja je z njegove strani velika, pa tudi na strani krajevnih dejavnikov si prizadevajo za končno ureditev prostorov.

Navzoči so pokazali polno razumevanje za spominsko sobo v Gornjem gradu,saj kraj kakršen je, poln zgodovinskih spomenikov, res mora dobiti še zbirko, ki bo na ogled obiskovalcem.

Krajevna skupnost je prevzela skrb za les, ki naj bi služil novemu podu v prostorih, potem pa bi preko Občinske kulturne skupnosti poskrbeli za strokovnjaka, ki bi svetoval ureditev sobe, tako bi seveda ob dobri volji krajanov zmogli kaj kmalu odpreti spominsko sobo. Tudi na sestanku za katerega je dal pobudo odbor za varstvo kulturne dediščine pri Občinski kulturni skupnosti preko občinske turistične zveze, je bilo postavljeno stališče, da se posamezniki zadolžijo za naloge, ki bi pripeljale do končne ureditve sobe.

Hkrati je bil govor o premalem prostoru za izposojevalnice knjižnice. Bralcev je vse več, to pa bi zahtevalo tudi več knjig, za te pa v sedanjem prostoru ni mesta. Tako bo krajevna skupnost posvetila tudi temu vprašanju pozornost v svojih načrtih za naprej.

V Lučah počitniški klub?

Veliko smo brali o Kompasovih prijemih za počitnikovanje, tudi o počitniškem klubu na morju je dosti pisalo. Takšna oblika počitnikovanja za naše ljudi se je dobro obnesla, zato so v mozirskem Kompasu predlagali ureditev takšnega zimskega kluba v Lučah.

Strokovnjaki Kompasa so si zato ogledali možnosti v tem našem lepem turističnem kraju in ugotovili, da bi ob širšem sodelovanju krajanov lahko speljali načrtovani klub.

Zato so pri Kompasu takoj pričeli načrtovati podrobnosti, tako organizacijske kot tudi programske. Izdelali so delovni predlog, ki zajema razpoložljive zmogljivosti Luč (200 postelj), dve žičnici, redno avtobusno zvezo z Žekovcem (Golte) in še kaj. Skratka, Kompas bi pripravil tedenski program počitnic z avtobusnim prevozom iz Celja, Ljubljane in Maribora. Poleg tega bi izdelali možnosti raznih počitniških dejavnosti v samih Lučah, kot rekreacija in podobno. Zagotovili bi šolo smučanja, poseben program za otroke, večerne animacije z živo glasbo itd.

Pri Kompasu s simpatijami spremljajo priprave za takšen zimski počitniški klub v Lučah. Gotovo bi to pomenilo za kraj velik napredek, saj doslej zimskih gostov ni bilo veliko. Zaenkrat se zatika le pri žičnicah, ki še nimajo obratovalnega dovoljenja. Če bo to uspelo zagotoviti, so izgledi za zimski turizem v Lučah dobri.

Spomeniki naše bogastvo

V zadnjem času opažamo številne prenove spomenikov v dolini. Največkrat gre za kapelice. Nekateri lastniki stavb na katerih so freske pa želijo te obnoviti. Ker pa verjetno vsi želimo s prenovo narediti dobro delo, ne pa upostošenje obeležja, smo naprosili akademskega slikarja Lojzeta Zavolovška, da nam pojasni kako pristopiti k smoterni prenovi. Stare pomnike je treba pravilno vrednotiti, to so bile uvodne misli našega sogovornika. Temu primerno pa je vsak poseg v prenovo kočljiv in zahteva strokovno pravilen pristop. Posebno zahtevno je ravnanje s freskami. Tu gre za zahteven postopek, nikakor pa ni priporočjivo preslikavanje obledelih podob na zidu. Največkrat imajo stare hiše takšne slike na pročelju. Da bi ljudje dejansko dojeli opozorilo, ki veleva, da je bolje fresko pustiti tako kot je, kot pa dovoliti nestrokovne posege, bomo na kratko pojasnili kaj sploh freska je.

Gre za slikanje na sveže ometano površino, torej na moker omet iz apna. Izraz pride iz italijanščine (al fresco), kar pomeni »na sveže«. Ko apno karbonatizira, postane barvna plast odporna proti vplivom okolja in vremenskih prilik. Slikanje fresk pomeni hitro in zahtevno delo! Taka slika na svežem ometu se suši, pri tem izhlapevajo hlapi vode, z njimi izginjajo razmehčani drobci apna, ki se pojavijo na površini slike (ometa) in v stiku z zrakom vežejo zelo čvrsto barvo na zid. Površina je okamenela.

Zmotno je gledanje, da mora biti slika kričečih barv, da obledela pomeni zanemarjenost in podobno. Bolje, da je obledela, pa izvirna, kot kričeča in slabo popravljena. Kajti popravilo praktično ni mogoče, razen, če jo naredimo na novo.

Zato prporočamo, da se za zahtevne posege v spomenike obrnete na Odbor za varstvo kulturne dediščine pri Občinski kulturni skupnosti, ki bo posredoval mnenje strokovnjaka.

A. V.

Okolica naselja

Pred dolgimi leti je domače turistično društvo uredilo malo naselje počitniških hišic ob kopališču, da bi na ta način lahko ponudilo nekaj ležišč turistom. Nekaj let je bilo vse v redu in tiste hišice so pomenile dodatno turistično ponudbo v kraju.

Iz leta v leto pa se je stanje slabšalo, tako je danes skoraj nedopustno kako izgleda okolje teh hišic. Objestnežem je to najlepši kraj za razna uničevalna dela, v hišice se vrstijo vlomi, naprave okoli njih so izpostavljene najhujšemu razdiralnemu delu takih nevzgojenih ljudi. To vse seveda pomeni dodatno skrb turističnemu društvu, ki naj bi skrbelo za hišice.

Do kraja pa je okolje, ki je bilo vsaj zatravljeno, opustošil izvajalec kolektorja, ki je zapustil za seboj pravo razdejanje. Tako seveda sedaj prekriva nekdaj zelene površine razna divja rast, vse skupaj pa ne daje več videza turističnega objekta.

Turistično društvo je pred dnevi sklicalo najemnike hišic, da bi se z njimi dogovorili kako bi s skupnimi močmi uredili okolje in vzdrževali hišice. Nekateri od najemnikov so nad stanjem obupali in vrnili ključe, drugi pa so imeli pomisleke, ker se nič obljubljenega ne uredi in opozorili na škode, ki jih povzročajo objestneži s tem, ko poškodujejo hišice oziroma vanje vlamljajo. Seveda se spričo takšnega stanja ne splača v najete hišice kaj vlagati.

Turistično društvo samo ni kos nalogi. Škoda, ki je bila povzročena po izvajalcu kolektorje ni bila niti poplačana, niti okolje povrnjeno v prvotno stanje. Kakšna bo torej usoda hišic ob kopališču?

Naša šola večja

Ko sem prišla v ponedeljek v šolo, sem bila zelo začudena. Prizidek k šoli je gotov. Nisem mogla verjeti, kajti junija, ko smo zapustili šolske klopi, je bilo še vse drugače.

Sedaj je tudi naša šola lepa. Novo prepleskane učilnice in prizidek k stari šoli mi bodo dali še večje veselje do učenja. Šola je last nas vseh, zato bomo zelo pazili nanjo.

Učenci mozirske šole smo danes zelo srečni, saj smo dobili nove učilnice in kabinete. Tako ne bo treba tolikim učencem hoditi popoldne k pouku.

Najbolj sem vesel novih učilnic in kabinetov za tehnični pouk. Sedaj bomo delali v boljših pogojih, kajti znanje tehnike je v današnjem času zelo pomembno.

Učenci prvih razredov smo danes zelo veseli. Ne bo nam več treba hoditi v prvi razred v vrtcu, ampak bomo hodili v »ta pravo« veliko šolo.

Vsi smo že nestrpno čakali, da se vrnemo v šolo. Zelo smo bili presenečeni, da je šola gotova, saj so začeli zidati šele pred pol leta. Učilnice so lepo opremljene, vse je čisto in svetlo, zato se bomo morali zelo potruditi, da se bomo pridno učili.

UČENCI
OŠ II. GRUPE ODREDOV
MOZIRJE

Človečnost na prvem mestu

Ni se še ohladilo pogorišče pri Krepletu, ko so že sestavili gradbeni odbor za izgradnjo novega poslopja. Vodi ga Milan Cajner, deluje pa v okviru krajevne skupnosti Nazarje. Namen odbora je pomagati Antonu Punčohu pri izgradnji novega poslopja od načrta, do izvedbe. Znano je, da je posestvo Kreple na izredno težkem zemljišču, da je obdelava le ročna, da posestvo nima gozda, torej lesa in da je le osebni zavzetosti te družine pripisati dejstvo, da tam kmetija še obstoja. Prav zato, pa tudi zaradi človečnih nagibov so ljudje na širšem območju bili pripravljeni po svojih močeh pomagati. O tem smo že nekaj napisali.

Kako daleč je odbor z delom? Pred dnevi je poročal Milan Cajnar na svetu KS Nazarje o tem, pa ga povzemamo. Zbranih finančnih sredstev je od delovnih organizacij in občanov skupaj 2.585.510 din. Zbiralna akcija za les je doslej dala vrednosti okoli 3.000.000 din. Vrednost opravljenih del na gradbišču je ocenjena na 1.493.000 din, še pa ni zaključena. OZD so v materialu prispevale okoli 1.100.000 din, iz tega naslova je obljubljenih še kakih 2.500.000 din. K temu je treba dodati prispevke neposredno pogorelcu v višini 1.000.000 din v gotovini s katerimi nabavlja najnujnejše potrebščine.

Na sploh velja poudariti, da so na veliko odprli svoja srca in pomagali. Na Rečici je, denimo župnišče prevzelo zbiranje sredstev in že tudi oddalo lepo vsoto denarja. Tudi občani iz sosednje občine Žalec so se odzvali, to iz zaselkov Dobrovlje, Čreta in Jeronim. Skrb odbora je velika in zasluži vso pohvalo. Ne gre zgolj za široko zastavljeno akcijo zbiranja sredstev, gre tudi za neposredno skrb za obnovo pogorelega poslopja oziroma gradnjo novega. Nihče od odbora ni zato plačan, niti ne dobi povrnjenih potnih stroškov, vsi torej delajo iz človečnosti, iz notranjega občutka, da nesrečnemu pomagajo!

Lojze Zavolovšek v Rogaški Slatini

Naš rojak, akademski slikar Lojze Zavolovšek razstavlja v Zdravilišču Rogaška Slatina.

Na razstavi ima 50 akvarelov s krajinsko tematiko. Obravnava slovensko krajino.

V Rogaško Slatino sta ga povabili Delavska univerza in Kulturna skupnost v Šmarju pri Jelšah in Turistično društvo Rogaška Slatina, ki skupaj z Zdraviliščem prireja razstavo.

V kulturnem delu sporeda je zapel domači moški pevski zbor. Iz besed Milene Moškon o slikarju pa povzemamo tele misli: »Zavolovškovo krajinsko slikarstvo pa predstavlja ustvarjalca, ki se navdušuje med prirodo in izraža svoje slikarske občutke in doživetja v neposrednem stiku z motivom. Z omenjenimi, bistvenimi obrisi in površinami, z določenimi barvnimi odnosi ter prostorskimi momenti Zavolovšek uspešno rešuje za določen motiv značilen likovni izraz. To izhaja iz realizma in poznavanje fovizma, svoje izhodišče pa ima v individualizirani viziji resničnih barvnih in kompozicijskih ureditev.«

Razveseljivo je, da so se otvoritve udeležili tudi predstavniki javnega življenja iz naše občine.

Reševanje iz gondole

Za Dan varnosti na slovenskih žičnicah je RTC Golte pripravil skupaj s skupino RTC Krvavec, skupino iz vrst svojega kolektiva, Gorsko reševalno službo in helikopterske enote RSNZ prikaz reševanja s sedežnice in nihalke.

Šlo je za zanimiv dogodek na Golteh pri katerem so slovenski žičničarji želeli prikazati javnosti skrb za varnost uporabnikov njihovih naprav.

Da bi čimbolj nazorno predstavili predpise, ki urejajo te naloge žičničarjev, so najprej v predavanju orisali dosedanje izkušnje pri izvajanju zakonskih obveznosti. Temu je sledilo praktično predvajanje reševanja.

Menimo, da so takšni prikazi zelo potrebni, saj se ljudje ob njih na eni strani spoznajo z ukrepi v primeru nesreče, na drugi strani pa spoznajo napore, ki jih vlagajo v te namene žičničarji.

Varnejša vožnja s traktorji

Z vedno večjim številom kmetijskih strojev in druge mehanizacije, ki pomagajo pri delu na kmetijah, je poleg napredka prineslo tudi izredno veliko število nesreč, tudi tistih z najhujšimi posledicami.

V zadnjih petih letih je v Sloveniji izgubilo življenje 281 traktoristov, (v naši občini 2) večina v starosti od 15 do 45 let, mnogokrat mlad gospodar na kmetiji, ki je bil poln idej o posodobitvi gospodarskih poslopij in je stremel za čimbolj racionalnim izkoriščanjem naravnih dobrin kmetije. Pogosto je vzrok za propadanje kmetije prav nesreča.

V skladu z zakonom o varnosti cestnega prometa morajo biti vsi traktoristi opremljeni z varnostno kabino ali lokom do 1. januarja 1986. leta.

Za posamezne tipe traktorjev je možno naročiti kabine ali loke pri ZKZ Mozirje v trgovinah s tehničnim materialom. Kabine stanejo okrog 90.000,- din, loki pa okrog 20.000,- din, odvisno od posamežnega tipa in velikosti traktorja.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Slovenije je po dolgih zapletih uspel zagotoviti prodajo traktorskih kabin in lokov brez prometnega davka 28,9%. Pripominjamo, da mora biti vsaka kabina ali lok atestirana, kar bo opravljala posebna komisija.

Morda bo marsikomu ob tej draginji težko odšteti nekaj tisočakov za varnostno kabino ali lok, toda pomisliti je treba, da nesreča nikoli ne počiva. Posledice teh nesreč pa so tragične, kar se ne da izraziti v denarju, tedaj ko je že prepozno, tudi star pregovor pravi: »Po toči zvoniti je prepozno«.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Razstava Lize Lik

Znana umetnica iz naše doline Liza Lik je pred časom predstavila svoja dela v Kulturnem centru DD Zagorje. Razstava je bila v avli Delavskega doma v Zagorju.

Naj ponovimo misli, ki jih je ob njeni razstavi v Žalcu napisala M. Premšak:

»... Liza Lik predstavlja enovit opus v treh različnih likovnih tehnikah. V ospredju je motiv mačke, ki ga upodablja v že odlično izpeljani tehniki enkavstike, v slikanju z voskom, nič manj uspešno pa se loteva tudi pastela oziroma risarskih poskusov v disciplinirnem pristopu in z dobrim občutkom za harmonično delovanje poslikanega polja. Resda jo v prvi vrsti zanima osrednja figuralna kompozicija, vendar jo zna razporediti po površini in nivoje zliti v enovito vizuelno sporočilo s precejšnjo sugestivnostjo in z razčiščenim odnosom do okolja in sveta.

Prav ta spremenjen odnos do okolja je v korenih spremenil avtorično slikanje. Prej zaobljene podobe toplih barv v enkavstiki, podobe, ki so govorile o varnosti, materinskem naročju, ljubezni in zaupanju, so zamenjale zvihrana čustva, odpor do nesorazmerij v svetu, ogorčenje nad disharmonijo, krutostjo in sovraštvom, nezaupanje v ljudi in obtožba, ki sili že iz živalskih ust. Osrednji ikonografski motiv dopolnjuje še z drugimi elementi — vse v želji, da izkriči svoje bivanjske stiske, jih napravi vizuelno razumljive in prepričljive, da svoj odnos vgradi kot komunikativno komponento med naslikanim, narisanim in gledalcem, opazovalcem.«

Več sodelovanja s slovenskimi organizacijami

Pred časom so imeli v Pliberku na Koroškem razgovor o možnostih tesnejšega gospodarskega sodelovanja s slovenskimi organizacijami. Tu gre za Zvezo slovenskih hranilnic in za Zvezo slovenskih zadrug. To so namreč organizacije naše manjšine, ki vsa svoja sredstva vlagajo v delovanje narodnih organizacij, zato je seveda na dlani obveza delovnih organizacij v matični domovini, da se poslovno povezujejo preko zadrug oziroma hranilnic, ki so v rokah naše narodne manjšine. Prav pa bi bilo, da bi tudi naši kupci, ko nabavljajo razne potrebščine pomislili na to, da obiščejo trgovine slovenskih organizacij.

Na sestanku sta sodelovala za slovenski organizaciji Koncilija in Vedenik, z naše strani pa sta bila predsednik Koroške in Savinjsko-Šaleške zbornice Blagotinšek in Ivo Kos, predsednik MS SZDL za Koroško Rudi Vrčkovnik, sekretar MS ZKS za Koroško Komar in direktor LB Slovenj gradec Orožen. Navzoči so bili še vodja carinarnice Dravograd Blaznik in predsednik SO Mozirje Alojz Plaznik.

Pogovarjali so se o krepitvi poslovnih odnosov med delovnimi organizacijami tokraj meje in slovenskim gospodarstvom onkraj meje. Zveza slovenskih posojilnic je dosegla velike poslovne uspehe in je sposobna vseh vrst poslovnega sodelovanja, tudi zadruge so močne in bi želele povezave z gospodarstvom tokraj meje. Zavedati se je treba, da morajo in tako prisluženih sredstev vzdrževati zamejski Slovenci svoje vrtce in vso kulturno dejavnost. Zato bi morali vsi gospodarski dejavniki pri nas razmisliti, kako tudi poslovno pomagati slovenskim gospodarskim organizacijan na avstrijskem Koroškem. Predvsem naj bi blagovni promet usmerjali preko njih, pa tudi denarni tokovi naj bi bili usmerjeni preko nijihovih denarnih zavodov. Na ta način bi pomagali posredno ohranjanju naše narodne manjšine na Koroškem.

Med gasilskim slavjem v Bočni

Gasilci v Bočni

Pred leti so si gasilci z veliko truda dogradili dom. Letos pa so z novim orodnim avtomobilom veliko pridobili. Pripravili so slavje, ki so se ga udeležili poleg gasilcev iz sosednjih društev, še predstavniki javnega življenja.

Obiskali smo poveljnika bočkih gasilcev Albina Beleta. Povedal je, da gre zasluga za nov avto predvsem razumevanju krajanov in nekaterih delovnih in drugih organizacij kot GG Nazarje, Smreka, Lovska družina Gornji grad, KS Bočna. Prispevka pa niso odrekli niti delavci z nizkimi dohodki, pa tudi marsikateri upokojenec je globoko segel v žep, čeprav sicer težko živi.

Slavnostni govornik je bil predsednik Občinske gasilske zveze Franc Trbovšek. Zbor pa so pozdravili še predsednik IS SO Mozirje Franc Miklavc, predsednik KO SZDL Sašo Šterbenk, kroniko društva pa je prebral Alojz Štiglic.

Kulturni spored so pripravili otroci COŠ Šmartno ob Dreti in Gornji grad. Domači pevski zbor pa je svečanost popestril s svojim moškim zborom.

Ob gasilskem slavju so razvili tudi prapor domačega upokojenskega društva.

Letos bo malo medu

Marljivost čebel je premalo, če ne posluži tudi vreme, je menil predsednik čebelarske družine Gornji grad Janez Presečnik — Knebl. Gre za čebelarja, ki že v tretji rod nadaljuje tradicijo te veje kmetijstva. Pri Kneblih se je vedno čebelarilo! Kot navajajo viri, pa Knebli že gospodarijo na kmetiji preko 500 let.

Letos je bilo vreme za čebele zelo neugodno, ostra zima, deževna pomlad in vetrovno vreme. Res je lepo jesensko vreme pripomoglo k paši v oktobru, vendar pa bo pridelek skromen. Najboljši panji so dali kakih 5 do 8 kg, dočim so slabiči ostali prazni. Tako je bilo pred 10 leti, se spominja Knebl. V takih letih mora čebelar pokazati ljubezen in vstrajnost do te dejavnosti, sicer obupa. Knebl namerava letos prezimiti 30 panjev.

Nekoč je veljalo čebelarjenje pri hiši kot opravilo za starejše ljudi. Danes pa spričo vseh mogočih bolezni in škodljivcev to ni več postranska dejavnost na kmetiji. Zahteva nenehno budnost in kar 40 ur dela na panj je na leto.

Knebl je že vrsto let predsednik domače družine. Spominja se, da so pred vojno imeli družino v Bočni. To je bila močna skupina čebelarjev. Za čebelarja je družina pomembna iz več razlogov. Poskrbi za izobraževanje, za razne potrebščine in povezuje člane v organizirano celoto. Danes, ko grozijo čebelam vse vrste bolezni, je pomembno, da si čebelarji med seboj pomagajo in sodelujejo.

Proslava na Rečici

Letošnje slavje krajevnega praznika je bilo še posebno slovesno, saj gre poleg spominov na prvi napad partizanov leta 1943 še za visok jubilej trga Rečica.

V nabito polni dvorani domačega prosvetnega doma so pripravili učenci osnovne šole II. grupe odredov lep kulturni program. V njem pa so sodelovali še domači pevski zbor, občinska godba na pihala in ansambl Darka Ateljška.

V slovesnem govoru, ki ga je imel Zdravko Novak je bilo poudarjeno, da je prvi napad partizanov na Rečico pomenil določeno prelomnico boja v dolini, saj so prebivalci vse bolj dojemali moč osvobodilne vojske. Tudi štirideseti obletnici svobode je govornik namenil vso pozornost. Obsežno pa je podal utrinke iz preteklosti kraja, ki ima že 400 let teškega življenja za seboj.

Proslava je bila tako kakovostno, kot vsebinsko na visoki ravni, za kar gre zasluga krajevni skupnosti in kulturnim dejavnikom v kraju.

Skupnost borcev VOS OF je zborovala v Savinjskem gaju. Za novega predsednika so izvolili Milana Krajnca—Braneta. Naša kamera jih je ujela pred spomenikom VOS OF v Savinjskem gaju.

Bil v bojih za Berlin

Vojni časi marsikoga potegnejo v vrtinec usode, pretrgajo načrte ljudi in jih včasih za dolgo odtujijo domu.

Če je kdo doživel pravo Odisejado, potem je to Lojze Poznič, ki se je 1942. leta izučil krojaške obrti, takoj na to, pa je moral v nemško delovno službo. Znašel se je kot mlad fant iz Spodnjih Kraš v Linzu na Donavi. To je bila prva postaja njegovega vojnega potovanja. Ko je z delovno službo opravil, so ga takoj poklicali v nemško vojsko in tako je prišel v vojaško okolje na francoski meji. Tam so jih usposobili in poslali naprej v Francijo. V enoti je bilo veliko Slovencev, zato je bilo nekoliko lažje.

Ko se je Nemcem krepko zatikalo na ruskem bojišču, je tudi Lojze Poznič s svojo enoto moral na vzhodno fronto. Pristali so v Tarnopolu, kjer so potekali hudi boji. Tam je po naključju spoznal človeka, ki ga je napotil med poljske partizane. Oktobra 1943 je tako pribežal in spoznal, da je človek, ki mu je pomagal med upornike, komandant te enote polkovnik Dombrowsky. Če je to bilo res njegovo ime, Lojze še danes ne ve. Vsekakor je šlo za zahtevno delo, bili so to vezisti, ki so posredovali Rdeči armadi podatke o gibanju sovražnika.

Lojzu Pozniču so dali ime »Jugoslavc« in tako so ga klicali vse do konca vojne. Enota partizanov se je prebila do ruske armade in se tam vključila v 1. poljsko armado v sestavu ruske vojske, tej je takrat poveljeval maršal Žukov. Poljski armadi pa general Rola Žimersky. Novo sestavljena poljska armada je nato v Sumi (Belorusija) opravila dodatno usposabljanje in krenila nato aprila 1944 v boj z Nemci v okolici Lemberga. Kasneje je prodirala proti Varšavi in po njenem zavzetju nadaljevala bojni pohod proti Baltiku, od tam pa v smeri Berlin. Boji za glavno mesto Nemčije Lojzu v dobrem spominu! I je namreč mesto padlo je ? vladalo veliko veselje, pa sta z nekim vojnim tovariš privoščila posebno slavje. N šla sta dva zaboja nemšk raket in z njimi naredila pr ognjemet. Ker pa so v okol še vedno bili Nemci, takš početje ni bilo na mestu. Po tega pa sta rakete pošiljala zrak v neposredni bližini gl nega štaba generala Sokol skega. Ta je nato naro ugotoviti kdo je bil za ogn met odgovoren in Lojze je m ral k njemu na zagovor. Ke bil »Jugoslavc« jo je dob odnesel, le deset dni je mo biti doma!

Ko je šlo za razmejitev Odri, je Lojzetova enota bil okolici Frankfurta na Od Od tam so jih poslali v Ka vice, tam pa je naš rojak do odpustnico iz poljske arm 30. avgusta 1945, domov p prišel 8. septembra 1945.

Lojze Poznič danes s nosom prebira bogato zbir listin, ki ga spominjajo hude čase vojne in njego potovanje križem kražem Evropi.

Mrliška vežica v Gornjem gradu

Krajevna skupnost se ubada z vrsto težav okoli gradnje mrliške vežice. Gre seveda predvsem za gmotna vprašanja, saj so dražitve iz dneva v dan občutnejše.

Sedaj so pred tem, da se naredi ostrešje, ki ga bo delala Smreka. Če bo šlo po načrtih, bi vežica lahko služila svojemu namenu spomladi 1986. Zgradba sama je skromna, vendar pa zelo prikladna. Predprostor bo nadkrit, v sami vežici pa bo prostor za dva mrliška odra. Dalje bo poseben del namenjen hrambi orod dočim bo predvidena secirn zaenkrat služila drugim menom.

Do tretje faze izgradnje vložili 385 starih milijon ostrešje bo veljalo kakih starih milijonov, ko pa vežica gotova, bo sku strošek okoli stare milijard

Kot vse kaže bo denarja manjkovalo, zato se kraje skupnost zanaša na razu vanje krajanov, da bi še zb nekaj sredstev, ker je vež zelo potrebna.

Izboljšanje pašnih površin

Kmetijska zemljiška skupnost občine Mozirje, ZKZ Mozirje in Zveza kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije si prizadevajo izboljšati 473 ha planinskih pašnih površin gonjegrajskega območja. Gre za čiščenje, gnojenje, popravilo ograj in podobno. V to območje so zajete površine Gospodna, Globača, Travnik, Ravni, Lepenatka in Kašni vrh. Znano je, da je letos predvsem pri čiščenju pomagala mladinska delovna brigada.

Seveda pa je pri vsem tem še marsikaj neurejenega, tako ni opravljen zemljiškoknjižni prenos v zemljiški sklad, niso povsod urejene razmejitve in meje lastništva. Takšne mere marsikdaj onemogoč uspešnejše delo na ureja površin. Pri mozirski zemlj skupnosti opozarjajo dalje, se marsikje zgodi, da pa skupnosti samovoljno zal vajo dovoljenje za krč gozdov v korist pašnikov, pa ni v skladu z obstoje dogovorom med prizadet delovnimi organizacijami roma dejavniki. Ob tem se da prihaja do tega, da se kšne nove pašne površine urejajo sproti v smislu oljšanja tal in okolja. Mar daj je za takimi pojavi s ekonomski interes pašne s pnosti, ki s prodajo lesa pri bi določena sredstva.

Več skrbi spomenikom

Pri OK SZDL deluje svet za ohranjanje tradicij NOV. Zadnjič se je sestal in obravnaval nekatere žgoče naloge v zvezi z delom z mladino in ohranjanjem spomenikov NOB.

O republiškem posvetu, ki je bil pri RK SZDL je poročal predsednik J. Prislan. Obravnavali so predvsem delovanje šolskih krožkov, ki naj bi ohranjali spomin na osvobodilni boj. Med drugim so obravnavali razna odstopanja v prizakovanju dejstev iz tistega časa. To se vse pogosteje dogaja in povzroča določeno zmedo med mladimi. Tudi nekatera javna občila ne razlikujejo slabe in dobre vsebine in to tematiko. Končno je bila vsestransko podprta ugotovitev, da se na sploh z mladimi premalo dela. Tu je naloga šol velika in odgovorna. Učitelji zgodovine bi morali več prispevati k temu, da bi bili mladi v šolah bolje osveščeni. Če pomislim, da so prav mladi bili steber NOB je tedaj še bolj pomembno, da se danes v tem duhu tudi vzhajajo. Zelo neresno smo se obnašali pri zbiranju gradiva iz tistega časa. Danes je marsikaj izgubljenega, marsikaj je prepozno, saj mnogi ljudje, ki so vojno doživljali niso več živi, da bi lahko pričevali o tistih hudih dogodkih. Potrebno bo sprotno in dodatno izobraževanje učiteljev zgodovine, da bi stvari stekle v pravem pomenu besede.

V občini se pripravlja predpis, ki bo urejal varstvo spomenikov vseh vrst. Na osnutek so imeli člani sveta pripombe, češ, da niso zajeti vsi pomembni spomeniki v dolini v zaščito, da ga je torej treba dopolniti na vseh ustreznih ravneh, da je pri sestavi osnutka premalo ljudi sodelovalo in da je takšen predpis v splošnem zanimanju občanov. K pripravam naj bi v bodoče pritegnili tudi dejavnike iz občine, pa bi bil že osnutek manj statističen, bolj stvaren.

Letošnji program dejavnosti pionirskih organizacij v naši občini predvideva tudi nekaj večjih akcij, kot Kurirčkova pošta, Vlak bratstva in enotnosti bi obeležili s pripovedovanjem enega od ljudi, ki so takrat doživljali usodo izgnancev, oživeli pa bi tudi dopisništvo zgodovinskih krožkov po šolah.

Urbanizacija Nazarij

Na razširjeni seji sveta KS Nazarje so obravnavali zelo podrobno urbanistične zasnove, ki jih je predložil Razvojni center iz Celja. Na seji so sodelovali Franc Finkšt, Tone Hribernik s strani občine, s strani RC Celje Jure Križnik in Zdene Žniderščič.

Predložene rešitve so bile v glavnem ustrezne željam krajanov. Le pri načrtovanju bloka za stanovanja so menili, da bi sodil za Bohačev marof, kjer je sedaj kozolec. Šola naj bi ostala na mestu kjer je danes, saj je dovolj prostora za razširitev. Za avtobusno postajo, ki je v kraju nadvse potrebna so menili, da ustreza lokacija na mestu kjer danes stoji marof v katerem so bile delavnice GG Nazarje. Ta stavba je že kamen spotike, saj vidno propada. Zazidalne površine za zasebno gradnjo pa bi bile v predelu Kokarij in Za Kloštrom.

Prepotreben pločnik do Bohačevega marofa so pričeli graditi, izvajalec je Cestno podjetje Celje.

Kot so povedali na KS Nazarje, dobijo v kratkem cevi za sekundarno kanalizacijo v kraju. Zaključili pa so tudi načrtovano telefonsko omrežje in pridobili novih 49 številk.

Zelo so zadovoljni s solidarnostno akcijo za pogorelca Krepleta. Ljudje so se dobro odzvali in uspeh je večji, kot so ga pričakovali. KS je zbrala tako doslej 54 starih milijonov denarja. V zbiranje so se vključili tudi krajani Rečice. Akcija pa še ni končana. Zbirali so poleg KS še v skupnih službah GG Nazarje, Glina, pa tudi DO Elkroj, IS SO Mozirje in Svet KS Nazarje so primaknili svoje.

Sredstva, ki se natekajo v KS Nazarje služijo pokrivanju stroškov obnove Krepletovega poslopja, razen tega pa so pogorelcu odprli račun za živila in druge potrebščine pri zadrugi v Kokarjah.

Poravnave na tekočem

Tako bi lahko rekli za poravnalni svet pri KS Nazarje. Dela pač ne zmanjka, saj je v zadnjih treh mesecih prispelo kar 14 novih primerov. Od teh so obravnavali že 9, dokončno pa so 4 rešili.

Gre predvsem za primere motenja posesti, neresnične govorice, za lažje telesne poškodbe in podobno.

V kratkem bodo obravnavali 5 primerov podobne vsebine. sicer pa povedo člani sveta, da je delo zelo pestro in potrebno. Tako se marsikaj reši v domačih mejah. Ljudje izkazujejo delu sveta veliko zaupanje, kar dokazuje nenehen priliv spornih zadev.

Pri tem velja poudariti, da bi kazalo v vsakem primeru, ko nekdo želi posredovanje poravnalnega sveta, prej povprašati, če je zadeva tudi v pristojnosti tega organa. Tako bi se izognili obilici dela, predvsem pa administrativnega. Takšna pojasnila so na voljo v tajništvu krajevne skupnosti.

Mozirska enota LB večja

V Šmartnem ob Paki so odprli poslovno enoto Ljubljanske banke. Agencija spada v sestav enote Mozirje, ki je tako razširila svojo mrežo še na ta kraj. Doslej so delale v sestavu mozirske enote agencije Nazarje, Ljubno, Gornji grad in Luče. Gre za posle s prebivalstvom, kar pomeni z drugi besedo približevanje bančnih uslug prebivalstvu.

Tudi agencija v Šmartnem ob Paki bo poslovala s hranilnimi vlogami, žiro računi občanov, deviznimi in tekočimi računi za občane. Delovni čas bo od ponedeljka do petka in dvakrat tedensko tudi popoldne.

Ob tem je treba povedati, da so se doslej agencije naše banke dobro obnesle povsod v dolini, posebno pa se jih poslužujejo tujci v času turistične sezone.

Skupina petih borcev za severno mejo s predstavniki ZZB NOV Mozirje ob srečanju v Mozirju. Na sliki so: Rok Kopitar, Janez Dešman, Alojz Paličnik, Franc Pajškruh, Ignac Tiršek, zadaj pa stoje Jože Celinšek, Vlado Miklavc in Zdravko Novak

Še jih je pet...

Občinski odbor Zveze borcev NOV v Mozirju je tudi letos pripravil srečanje nekdanjih borcev za severno mejo, ali kakor so jim radi ljudje rekli »Maistrovih borcev«. Znano je, da so se naši ljudje, ki žive ob meji že vedno znali postaviti v bran vsakomur, ki bi jim ogrožal domovino. Tako so tudi leta 1918, ko so izmučeni prihajali iz razpadle avstrijske vojske domov, takoj prijeli za orožje, ko je bila v nevarnosti severna meja.

Zgodovinsko dejstvo je, da bi bile meje po prvi svetovni vojni verjetno drugačne, če se peščica slabo oboroženih srčnih borcev ne bi postavila v bran silam, ki so stoletja tlačile naše ljudi. Iz doline jih je odšlo v ta boj preko 70.

Seveda je čas naredil svoje. Danes jih živi le še pet in vsi ti so se radi odzvali vabilu ZZB NOV in prišli na srečanje v Mozirje. Najprej jih je pozdravil predsednik borčevske organizacije Vlado Miklavc, nato pa je v kratkih orisih spomnil na tiste dni sekretar OK SZDL Zdravko Novak.

Pozornostnega darila, ki so jim ga pripravili — knjigo Milana Klinarja o bojih za severno mejo 1918 — 1919, so bili vsi zelo veseli. Prijetno kramljanje z mlajšimi borci in predstavniki javnega življenja je zaključilo srečanje.

Z letno karto na Golte

DO RTC Golte Mozirje — SOZD Merx Celje si prizadeva privabiti čimveč obiskovalcev na Golte. Odkar se je januarja 1985 delovna organizacija RTC Golte vključila v SOZD Merx so zagotovljeni osnovni viri za obstoj tega centra. Seveda je sedaj najpoglavitnejša naloga poslovna uspešnost kolektiva na Golteh. V vrsti ukrepov so sprejeli tudi določene ugodne ponudbe svojih uslug. Tako sporočajo:

V letu 1985 izvajamo in bomo izvedli naslednje:
— poleg rednih remontnih del na žičniških napravah in teptalcih,
— vršimo temeljito obnovo spodnje postaje sedežnice Medvedjak, kjer bo garažno mesto za 'dva teptalca,
— kompletna obnova enega teptalca in običajna čiščenja terenov — smučišč.

Konkreten pristop k sodelovanju med GTC KOPE in RTC GOLTE je v oblikovanju skupne sezonske karte KOPE — GOLTE.

Za zimsko sezono 1985/1986 so že tudi stekle priprave za čimbolj urejene medsebojne odnose:
— med prevozniškimi podjetji, izvajalci gostinskih uslug in vzdrževanje ceste Mozirje — Žekovec,
— ureditev parkirnih prostorov, urejanje reda na smučiščih, okrepljeno reševalno službo, kar bomo uresničili skupaj s člani smučarskih in reševalnih organizacij ter organi javne varnosti.

Poseben delež bodo morala dati tudi smučarska društva in organizacije preko svojega članstva. Dvig varnostne kulture je stvar vseh obiskovalcev našega centra in ne samo delavcev, rediteljev, reševalcev in miličnikov!

Zato pozivamo vse organizatorje, obiskovalcev, da se pridružijo k našim prizadevanjem k boljši, popolnejši in kulturnejši ponudbi, h kateri prištevamo tuid večjo varnost na smučiščih, več reda in zato boljše počutje vseh obiskovalcev.

Da bi lahko omogočili obisk večjemu številu obiskovalcev, uvajamo preko sindikatov možnost skupne nabave (z naročilnico) DNEVNIH IN POLDNEVNIH KART s posebnim popustom:
— pri nabavi 100 kom. kart 10% popusta,
— pri nabavi 500 kom. kart 20% popusta,
— pri nabavi 1000 kom. kart 30% popusta.

Predprodaja velja do 1. decembra 1985.

Kot osnova za nabavo s popustom v predprodaji je delovna organizacija (ki zbere naročilnice vseh svojih TOZD in DSSS), ki tako nastopa kot naročnik.

Da bi čimbolje obvestili javnost z ugodnostmi, so izdali vrsto različnih obvestil, od plakata do letakov in okrožnic. Po načelu »najcenejše smučanje« in celoletna rekreacija na Golteh, želijo opozoriti na sebe. Tako bo letna vozovnica Golte veljala 9.000 din za odrasle in za otroke 6.000 din. Sezonska vozovnica Golte — Kope pa bo stala 12.000 din za odrasle in 9.000 din za otroke. Nudijo tudi možnosti obročnega odplačevanja.

Še četrtič prvaki

Gornjegrajski taborniki so še enkrat dokazali, da so najmočnejši v taborniški veščini — lokostrelstvu. Že četrto leto zapored so z veliko premočjo osvojili prvo mesto in prehodni pokal na republiškem taborniškem tekmovanju »ZLATA PUŠČICA«.

Lansko leto so osvojili prehodni pokal v trajno last, letošnji pa je nov in ga morajo osvojiti še dvakrat zapored ali pa trikrat v naslednjih petih letih. Gornjegrajčani so na tekmovanju zbrali 3168 točk, drugi je bil odred Savinjskih partizanov iz Nazarij, ki je zbral 1865 točk, tretji je bil odred Bistriških gamsov iz Kamnika z 1678 točkami.

V šestih kategorijah so gornjegrajski taborniki dobili 24 diplom v ekipni konkurenci so osvojili 5 prvih mest, med posamezniki pa 5 prvih, 6 drugih, 2 tretji, 4 četrta in 2 peti mesti.

Med posamezniki je najboljši rezultat dosegel Matej Purnat v starostni skupini do 15 let. Osvojil je prvo mesto pred Janezom Presečnikom in Majko Vojkom, ki sta si delila drugo mesto.

Med tabornicami do 15 let je zmagala Simona Fale pred Julijo Žerovnik in Mali Darinko (vse Gornji grad). V kategoriji do 12 let je bil Blaž Presečnik drugi, pri dekletih pa je zmagala Irena Rajter. Pri starejših tabornicah (nad 15 let) je zmagala Čavničar Marinka pred Ando Kavčič in Tesovnik Jerico. V moški konkurenci je zmagal Žare Krajnc pred Colnar Vojkom.

Anda Kavčič

Frizerstvo Matjaž, Mozirje

sporoča vsem strankam, da obratuje ženski salon dnevno od 7. do 21. ure, ob sobotah pa od 7. do 14. ure. Rezervacijo lahko naročite prek telefona 831 096. Se priporočamo!

Dobro ohranjen VW, letnik 1974, ugodno prodam. Informacije na tel. št. 842-073 ali na domu po 16. uri. Stanko Cajner, Šmartno ob Dreti 13, 63341 Šmartno ob Dreti.

Obvestilo Lučanom!

Pokopališka uprava pri KS Luče obvešča krajane, da se bo pobirala najemnina za grobove na pokopališču Luče v času od 20. 10. 1985 do 10. 11. 1985 vsak dan — razen četrtka — od 07. do 10. ure na krajevnem uradu Luče.

Najemnina bo pobrana za obdobje 1985 — 1990, za vse tiste, ki imajo najemnino plačano do leta 1987 pa bo pobrana razlika za leta do 1990, da se bo obdobje plačevanja za vse izenačilo.

Letna najemnina znaša za samski grob 250.- din, za družinskega pa 500.- din.

Zato še enkrat pozivamo vse (tudi tiste, ki imajo najemnino plačano do leta 1987) da se zglasijo in najemnino poravnajo.

Vsak plačnik pa mora vedeti številko groba, zaradi evidence.

Obvestilo občanom!

Občinski inšpektorat in Občinski sodnik za prekrške poslujeta odslej v novo preurejeni nekdanji Pevčevi hiši v Mozirju številka 42. Skupne službe Občinske stanovanjske skupnosti pa poslujejo v prostorih Skupščine občine Mozirje.

Gasilsko društvo Pobrežje ob Savinji
objavlja javno licitacijo:

1. Kombi IMV 1600
(normalna izvedba) v voznem stanju, dobro ohranjen.

Licitacija bo v nedeljo 27. 10. 1985 ob 10. uri pri gasilskem domu. Ogled avta uro pred licitacijo. Varščino plačate pred licitacijo. Prometni davek plača kupec.

Gozdno gospodarstvo Nazarje
TOZD Gozdarstvo Luče
objavlja javno licitacijo:

1. Traktor IMT 558
2. Motorne žage

Licitacija bo v petek, dne 25. 10. 1985 ob 15. uri na TOZD Gozdarstvo Luče.
Prometni davek plača kupec.
Po nakupu blaga reklamacij ne upoštevamo.

Obrambno usposabljanje občanov

V mesecu novembru bo v celi občini potekala najbolj množična oblika usposabljanja delovnih ljudi in občanov za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in sicer na temo »KAKO SE BOMO BRANILI PRED AGRESORJEM« v trajanju dveh šolskih ur.

Vse družinske skupnosti bodo pravočasno prejele vabila, kdor pa bi se pouka iz opravičenih razlogov ne mogel udeležiti na dan, ko ima razpored za predavanje v svoji KS, se lahko udeleži predavanja tudi kateri drugi dan, ker je organiziranih po več predavanj v eni KS.

Zaradi tega vas seznanjamo s časovnim razporedom predavanj po posameznih krajih: **Solčava: 11. in 12. 11. v Zadružnem domu, Luče: 13., 14. in 15. 11. v OŠ Luče, Ljubno: 11., 12., 13., 14., 15. in 18. 11. v OŠ Ljubno, Nova Štifta: 13., 14. in 15. 11. v Gasilskem domu Nova Štifta, Gornji Grad: 11., 12., in 13. 11. v OŠ Gornji grad, Bočna: 11., 12., 13. in 14. 11. v Zadružnem domu Bočna, Šmartno/D: 11., 12. in 13. 11. v OŠ Šmartno ob Dreti, Kokarje: 11. in 12. 11. v Gasilskem domu Lačja vas, Nazarje: 11., 12. in 13. 11. v Delavskem domu, Rečica/S: 11. in 12. 11. v OŠ Rečica /S, Pobrežje: 13. 11. v Gasilskem domu Pobrežje, Grušovlje: 14. 11. v Gasilskem domu Grušovlje, Šmihel: 11. 11. v OŠ Šmihel, Lepa Njiva: 12. in 13. 11. v OŠ Lepa njiva, Ljubija: 14. in 15. 11. v sejni sobi ZKZ v Ljubiji, Mozirje: od 11. — 15. 11 in od 18. — 22. 11. v sejni sobi SO Mozirje**

Pričetek predavanj je vsakokrat ob 17.00 uri.

Na koncu vsakega predavanja bo vsaka družinska skupnost brezplačno prejela brošuro »ZAŠČITA PRED JEDRSKIM, KEMIČNIM IN BIOLOŠKIM OROŽJEM«, ki je izostala ob zadnjem ciklusu usposabljanja.

Vse delovne ljudi in občane vabimo, da se pouka udeležijo v največjem številu!

ODDELEK ZA LJUDSKO OBRAMBO
SO MOZIRJE

Kako izgleda prometni zamašek v Gornjem gradu. Bilo je okoli 13.45. ure, ko je promet dobesedno obtičal...

Še premalo obveščenosti

Stane Poznič je mlad sekretar OO ZK TOZD Žagarstvo, mlad je tudi sicer, zato je bilo zanimivo z njim načeti pogovor o delu in razmerah v osnovni organizaciji, ki jo vodi.

Sekretar je šele prvo leto, čeprav je član ZK že od leta 1976, ko so ga na srednji šoli sprejeli v vrste komunistov.

V OO ZK je vsega 8 članov različnih starosti in narodnosti. Stane Poznič meni, da je to število premalo za ta kolektiv,

Stane Poznič

ki je sorazmerno močan. Tako je seveda bila tudi delo in vplivanje komunistov otežkočeno.

Skratka, stališča, ki jih zastavi Konferenca ZK v delovni organizaciji je tu težje uresničevati.

Pretekla aktivnost komunistov je bila usmerjena v napore za uveljavitev novo zastavljene organizacije v delovni organizaciji. Težave, ki so pri tem nastajale prav znotraj TOZD je pripisati že omenjenim okoliščinam. Sicer pa je bila dejavnost vseh subjektivnih sil tista, ki je končno pripomogla k uspehu novih predlogov.

Delo v OO ZK TOZD Žagarstvo je že bolj utečeno, opazen je tudi večji vpliv komunistov pri raznih odločitvah znotraj kolektiva. To je seveda tudi posledica dobrega dela Konference komunistov v Glinu, ki povezuje zelo dobro vse organizacije ZK v Glinu.

Komunisti so nedavno tega opozorili na slabo obveščenost občanov o razmerah v Iverni, to nedvomno škoduje ogledu celotne delovne organizacije.

Vedeti je treba, da pretežnim težavam ne botrujejo razmere znotraj TOZD Iverna, gre za močne zunanje vplive, ki jih seveda sami ne morejo preseči. Sicer pa je v podobnih proizvodnjah v Sloveniji povsod težavno!

Ko je govoril Stane Poznič o obveščanju, se je dotaknil neučinkovitosti našega obveščanja na sploh. Največkrat smo deležni le pavšalnih obvestil, ki včasih celo zameglijo stanja. O njih pa bi vsi morali vse vedeti! Tudi znotraj DO ni zadostnega obveščanja, čeprav prihaja tedensko Informator, ki je dober in ga imajo delavci za svojega. V sistem obveščanja bi se morali bolj učinkovito vključiti najbolj odgovorni ljudje na vseh ravneh, to pa bi moralo biti sprotno in seveda preprosto, da bi temu lahko sledili prav vsi delovni ljudje.

In na koncu še o delegatskem delovanju! Slabosti, ki se pojavljajo so posledica neodgovornega ravnanja raznih služb glede sprejetih sklepov. Ti se namreč ne uresničujejo, zato se delegati čutijo odveč. Če pa se že uresničujejo, se večkrat s prizvokom osebnih želja in hotenj nekaterih »uradnikov«. To vse pa zavira samoupravljalsko miselnost med ljudmi in seveda zmanjšuje zaupanje v delegatski sistem. Delovni ljudje pa želijo krepitev samoupravljanja in ne obratno!

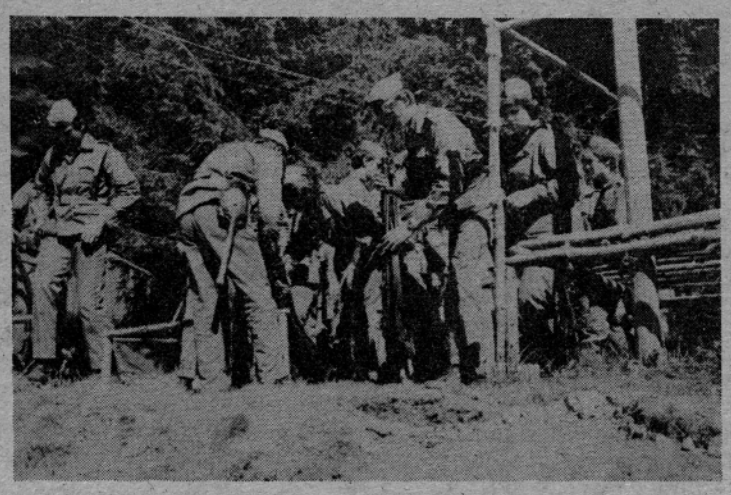

Vzdušje v mladinskem taboru je bilo resnično vojaško

Mladinci pod orožjem

Zakonska obveza je tudi vzgoja mladincev v obrambne svrhe. Vsi tisti namreč, ki ne nadaljujejo šolanja na srednji stopnji, morajo v posebne učne centre za tovrstno usposabljanje.

Že nekaj let imamo skupaj z občino Titovo Velenje skupni center na Slemenu. Tam so mladi obeh občin na obrambnem izobraževanju. To so dekleta in fantje stari okoli 17 let. Pretežno so delavci ali iz vrst kmečke mladine.

V taboru se kar dobro znajdejo, tudi orožja se kmalu navadijo, predvsem pa je dobro njihovo medsebojno sodelovanje, meni komandant centra rez. poročnik Stane Škoberne. Vojaški red, ki vlada v taboru je seveda za vse nekaj novega, vendar se lepo vživljajo v redne dolžnosti, ki jim jih nalaga zahteven program. 18 dni preživijo skupaj pod šotori v lepo urejenem taboru. Doslej ni bilo večjih težav, tudi s prehrano so zadovoljni, saj jo pripravljajo »pravi« kuharji in še dovolj je je!

Bolj zares gre takrat, ko na strelišču v Šmartnem ob Dreti ostro streljajo, pa tudi to je del programa, za katerega poleg komandanta poskrbijo še rez. podporočnik Jani Malenšek, Tomaž Križnik, Franc Kotnik in Miran Šmarčan.

Letošnje vreme je pripomoglo k še boljšem počutju mladih v centru. To je pomembno, saj si starešine prizadevajo, da bi bili mladi s srcem pri stvari. To jim je letos vsekakor uspelo.

Ob 80-letnici O. Hudalesa

V Kulturnem poročevalcu Slovenije je med jubilejnimi obletnicami slovenskih kulturnih ustvarjalcev, katerih naj bi se v letošnjem letu spomnili, tudi ime slovenskega mladinskega pisatelja, romanopisca in publicista Oskarja Hudalesa — moža, ki je snov za svoja dela bolj kot kdor drugi doslej zajemal iz Zgornje Savinjske doline. Saj je ta predel, ta lepi košček slovenske zemlje med Dobrovljami, Meenino, Savinjskimi Alpami in Smrekovškim pogorjem bil v preteklosti preveč odrinjen in v književnih delih premalo približan širši javnosti.

Prav je, da se ob osemdesetletnici rojstva pobliže seznanimo z njegovimi deli, s katerimi je v slovensko literaturo vnesel tudi delček naše doline.

Oskar Hudales se je rodil leta 1905 v Žagi na Tolminskem.

Pred vojno vihro v I. svetovni vojni so se Hudalesovi umaknili na Rečico v rojstni kraj svojega očeta. Nato so se selili v Ljubijo in ustalili v Okonini.

Tu je doživljal otroštvo, ki se mu je globoko vtisnilo v srce in dušo, saj se je kasneje v zrelih letih rad vračal v ta kraj in ga ovekovečil v knjigah Gmajna, Mladost med knjigami ter postelja gospoda Fibriha. Prav zaradi teh del je v slovenski literaturi uvrščen med vidnejše ustvarjalce slovenskega mladinskega leposlovja. Izredno pomembno je njegovo delo v predvojni Jugoslaviji, kjer je kot učitelj v Šmartnem ob Paki vodil učiteljsko društvo v gornjegrajskem okraju in izstopal v svobodomiselnih idejah. Kot komunist je imel opravka z žandarmerijo in sodiščem. Leta 1931 je bil za pol leta celo suspendiran. Že 10 dni po prihodu Nemcev je bil aprila 1941 aretiran in zaprt v celjskem »Starem piskru«, junija pa izseljen v Srbijo. V osvobojenih Užicah je delal skupno z Edvardom Kardeljem v uredništvu Borbe do zloma Užiške republike. Pod tujim imenom se je umaknil v borski rudnik. Po osvoboditvi je delal v ministrstvu za prosveto, v raznih kulturnih ustanovah v Mariboru, končno pa se je odločil za poklic svobodnega književnika. Umrl je v Mariboru leta 1969. Vez s Savinjsko dolino, v kateri je preživel najlepša leta otroštva, je ohranil do smrti. Pri svojem mladostnem tovarišu Jožetu Novaku po domače Mlinarju v Okolini je dobil v najem sobo.

Sleherno poletje do smrti je prihajal v Okonino in tu ustvarjal svoja dela. Poglabljal se je v preteklost gornjegrajskega samostana in življenje naših prednikov. Tu sta nastajali zgodovinska povest Vrnitev v življenje ter zgodovinski roman Križar Lenart, ki sta povezani s preteklostjo naše doline. Slikovit je prikaz krajev in ljudi v njej. Poleg tega je O Hudales napisal še številne povesti, pravljice, poljudno znanstvene knjige, gledališke kritike, literarne ocene in razprave, šolske učbenike in prispevke za pedagoško časopisje.

Čeprav zbirka njegovih del šteje okrog 50 knjig in literarna zgodovina o njem skopo poroča, mu je naša dolina hvaležna, da jo je v svojih delih odkrival širši javnosti in z vso tenkočutnostjo opisoval njene lepote in ljudi.

Z. N

Gasilsko tekmovanje

Znano je, da si gasilci prizadevajo vključiti v svoje vrste najmlajše. Tako deluje tudi na COŠ Nova Štifta gasilski krožek že četrto leto. V akciji »preprečimo požare« je krožek prejel zlati znak. Letos so se udeležili dveh tekmovanj. Desetina je bila sestavljena iz šestih fantov in štirih deklet v starosti deset let. Seveda je bilo treba to desetino usposobiti, to je storil dokaj uspešno gasilec Jani Gluk.

Prvič so se udeležili občinskega tekmovanja v Mozirju. Ker so bili drugi, so se udeležili še medobčinskega tekmovanja v Žalcu. Izmed 15 ekip, so dosegli 4. mesto, to je spričo takšne razsežnosti tekmovanja izredno dober uspeh. Jasno, da so se tega uspeha zelo razveselili! Sicer pa so jih v Žalcu pohvalili, pohvalo pa je izrekel tudi predsednik domačega gasilskega društva. Tudi on je bil ponosen na uspeh najmlajših gašilcev iz Nove Štifte. Seveda so se uspeha mladih gasilcev veselile tudi tovarišice na šoli.

Klementina Ferdan,
COŠ Nova Štifta

Dobro opravili delo

V noči dne 3. 9. 1985 ob 02. uri in 20. min. sem bil po telefonu obveščen od Boršnak Tonija, da gori na Črети pri PUNČOH Antonu po domače Krapletu. Kmalu zatem so zatulile sirene in v dobrih petnajstih minutah je prva avtocisterna gasilskega društva Gorica ob Dreti prispela na požarišče in takoj pričela gasiti stanovanjsko hišo, ki se je od vročine in neposredne bližine gospodarskega poslopja, ki je gorelo ravno takrat vnela.

Takoj za prihodom prve avtocisterne je bilo gasilsko društvo Nazarje tudi z avtocisterno na kraju požarišča s kapaciteto 4.000 litrov vode in takoj pričelo gasiti požar. V naslednjih minutah pa sta se pripeljale dve avtocisterni in to iz gasilskega društva Radmirje in Šmartno ob Dreti. Na požarišče je prišlo 11 gasilskih društev s 15 vozili — gasilskimi in 126 gasilcev. Po delu, ko so ga opravile avtocisterne je bil požar lokaliziran. Ostale vodne razmere so bile dokaj skromne za gašenje, zato je bilo gašenje s cisternami odločilnega pomena za nadaljnjo razširitev požara.

Vodja požarne akcije
na Čreti
gas. častnik I. stop
Blatnik Ton

V mlečni proizvodnji rekord

Iz razgovora z direktorjem ZKZ Mozirje povzemamo, da je preskrba z potrebščinami za kmetijsko proizvodnjo dokaj dobra in da so zgledi, da takšna tudi ostane. Tudi močnih krmil je sedaj veliko,le, da so predraga, sicer je podobno tudi pri umetnih gnojilih, tudi tu so cene podivjale. Vse to narekuje, da si kmetje iščejo izhod v lastnih možnostih, predvsem beležijo pri lastnih virih dobre krme velike uspehe.

Spričo takšnih razmer postaja vse bolj zanimivo planinsko pašništvo in pašništvo na sploh. Tudi v tem dosegajo v dolini znatne uspehe, čeprav je še vedno premalo sredstev za hitrejše napredovanje.

Razveseljivo je dalje dejstvo, da beležijo več pripustov, kar daje slutiti, da se bo stalež živine povečal za kakšna 2%.

Nekoliko se pa zatika pri pitanju. Vzrok za takšen pojav je iskati delno v usmeritvi pri proizvodnji krme, ki je namenjena predvsem mlečnemu govedu, drugo pa je slab ekonomski učinek.

Zadovoljni pa so s količino pridelanega mleka, ki je v juniju in juliju letos bila višja od tiste v enakem obdobju lani. To pa pomeni, da so se živinorejci znašli v sedanjem težkem položaju glede krme. Iščejo pač rešitve po najboljših možnostih. Mleka je bilo torej več za 3%, najbolj pa je razveseljiv podatek, da so v avgustu odkupili prvič preko milijon litrov mleka!

Pri plemenski živini ni kakih zaznavnih premikov, vzreja je ostala na lanski ravni. Plemensko živino prodajajo na Hrvaško in v BiH. Sicer pa se ugotavlja postopno pomlajevanje staleža živine v dolini.

Lahko trdimo, da so takšni kazalci dokaz znanja in volje naših živinorejcev, seveda pa tudi dobrega sodelovanja z zadrugo.

OBVESTILO

VEZ MOZIRJE, TOZD Komunala in gradbeništvo obvešča vse porabnike vode iz vodnega zajetja Letošč, da v primeru ugotovitve okvare na vodovodu, le te javljajo na tel. 831-211 — Beve Ivan vodja komunalnega obrata.

Vse krajane obveščamo, da lahko naročajo usluge za delo z vibro valjerjem, ki je primeren za pripravo spodnjega ustroja za polaganje tlakovcev. Vse informacije lahko dobite na tel. 831-086. Se priporočamo!

Drugo srečanje društev

Krajevna skupnost Ostrožno pri Celju, ki jo sestavljajo štiri večja naselja, med njimi tudi kraj Lopata, je v soboto 14. 9. 1985 praznovala svoj krajevni praznik. V počastitev krajevnega praznika so ljubitelji rekreacije in športa pripravili tradicionalno, vsaj mislim tako, srečanje društev Partizan iz Gornjega grada in Lopate. Pred časom smo poročali, da smo v Gornjem gradu organizirali športno srečanje pod naslovom DAN ŠPORTA 85, to pot je bilo srečanje po vsebini enako, le z drugim naslovom. Športno srečanje je bilo sestavljeno iz naslednjih tekmovalnih disciplin:

— mali nogomet, mladi in stari, meja za sestavo ekip je bila dopolnjeno 30 leto starosti
— namizni tenis, mladi in stari
— košarka
— šah
— vlečenje vrvi

Rezultati:

mali nogomet
MLADI — Lopata : Gornji grad 2 : 3
STARI — Lopata — Gornji grad 1 : 1

namizni tenis
MLADI — Lopata : Gornji grad 5 : 3
STARI — Lopata : Gornji grad 5 : 0

košarka
Lopata : Gornji grad 53 : 72

šah
Lopata : Gornji grad 3,5 : 2,5

vlečenje vrvi
Lopata : Gornji grad 0 : 2

Po končanem tekmovanju in razglasitvi rezultatov, skupni zmagovalec je bil TVD — Partizan Gornji grad, zaradi večjega števila zmag v množičnih športnih disciplinah (mali nogomet, košarka in vlečenje vrvi), je bilo družabno srečanje.

Udeleženci te športne prireditve, bilo jih je preko 80, so bili s strani organizatorja lepo sprejeti, tekmovanje je bilo dobro organizirano, v posebno veselje vseh, pa je bilo dejstvo, da je bilo poskrbljeno za pijačo in jedačo.

Ob stisku rok so si udeleženci, člani obeh društev zaželeili, srečno in nasvidenje v Gornjem gradu prihodnje leto na prireditvi DAN ŠPORTA 86.

Ivo Kekec

Uspehi lokostrelcev

Lokostrelci v Gornjem gradu so septembra zaključili letno sezono z državnim prvenstvom v disciplini H + F. To prvenstvo so organizirali v okviru Lokostrelske zveze Slovenije in Kluba Kamnik v Arboretumu Volčji potok.

Tekmovalci so na zelo zahtevnem tekmovanju za državne prvake dosegli dobre uspehe. Njihova so bila namreč eno prvo, dve drugi in eno tretje mesto! Pri pionirjih je v instinktivnem slogu zmagal Matej Purnat in tako osvojil naslov državnega prvaka. Drugi je bil Janez Presečnik in tretji Primož Žehelj. Vsa prva tri mesta dokazujejo pravilno delo z mladimi v domačem klubu. Sicer so pa tudi dobro opremljeni, tako ne zaostajajo več za drugimi klubi.

Največje presenečenje pa je osvojitev drugega mesta pr članih, to je priboril Žare Krajnc. Peto mesto pa je deli Rudi Stakne. Treba je povedati, da je po številu nastreljenih krogih Žare Krajnc dosegel normo mednarodnega razreda. Žal pa je bilo to tekmovanje zadnje v sezoni in Krajnc uspeha ne bo mogel potrditi še v drugo, kar bi bilo potrebno. Bo pa verjetno to nadomestil v prihodnji sezoni.

Naši lokostrelci se seda vneto pripravljajo na dvoransko tekmovanje, zato bodo pripravili tečaj za začetnike in pomagali pri pripravah tabornikov za tekmovanje »zlata puščica«. Delo gre torej naprej

C. L

Ob štiristoletnici trga Rečice

Občani krajevne skupnosti čica ob Savinji so v soboto vili krajevni praznik v spo- n na 6. oktober 1943, ko je ndrova brigada v večernih ih napadla in obračunala z nško orožniško posadko na čici.

Poleg obletnice napada na čico so letos ob polni dvora- proslavili štiridesetletnico voboditve, posebno pa še istoletnico trških pravic. srčen kulturni program so pravili učenci osnovne šole, vski zbor domačega pro- tnega društva, ansambel rka Atelška ter občinska avska godba na pihala.

Prav je, da ob visokem ju- eju vsaj bežno osvetlimo to gato zgodovinsko pretek- t kraja, ki je kot najmanjši d štirimi trgi v dolini pred isto leti dobil trške pravice. Rečiška ravnina je bila na- jena že pred našim štetjem z i in Kelti. O tem nam priča gato, še neraziskano naj- če v Šentjanžu. Rimska do- v prvih stoletjih našega štet- je pustila sledi na Prihovi, v ntjanžu, na zahodnem reči- m polju in v Negojnici. ši predniki so kmalu po na- itvi rečiškega polja postali dložniki. Zemljiški gospod, je prvotno bival na Rečici, si že v 9. stoletju postavil grad sotočju Savinje in Drete. obrobju Rečice so bili štirje dovi. Najmlajši med njimi bil Rudenik (Rudeneck) iz e polovice 14. stoletja. Up- i kmetje so ga porušili leta 35. Med voditelji upora na ofijskih posestvih med leti 03 in 1607 je bil tudi Jakob Tlak. Kraj se kot naselje v inah pojavlja že v 12. stolet- Župnijo je Rečica dobila že etih med 1140 in 1173. Kot afara je bila izredno obsežna. Kraj je bil priljubljena točka oglejskih patriarhov, ki so tu večkrat zborovali. Po nekaterih virih naj bi že v prvi polovici 14. stoletja postala trg. Gotovo pa je točen podatek, da je Rečica dobila trške pravice leta 1585 po zaslugi ljubljanskega škofa Janeza Tavčarja, ki je od Ivana Hurnussa v zgornjem delu trga kupil dvorec. Postala je najmanjši trg v dolini, saj je po urbarju iz leta 1426 štela le 22 hiš. Lipa pred Tavčarjevim dvorom je prišla tudi v rečiški grb. Trške pravice ali privilegije so običajno podeljevali visoki posvetni ali cerkveni gospodje. Tržani niso bili popolnoma oproščeni fevdalnih davščin, vendar so njihove obveznosti bile lažje od kmečkih. Imeli so določene predpravice. Lahko so se bavili s trgovino in obrtjo in imeli nekaj letnih sejmov. Bili so tudi solastniki trške gmajne. Imeli so nižje sodstvo in volili sodnike in njihove svetovalce. Meja grajanskega sodišča je potekala od župnijskih njiv na južni strani trga do zaselka Vimpasle, gradu Rudenika, Hrasteljevega posestva, po gmajni Globovšek do ceste od koder se je jezdilo na Rečico. Na to obdobje nas spominja sramotilni kamen — eden redkih, ki je še ohranjen. Purgarska prisega je iz 18. stoletja in je pisana že v slovenskem jeziku.

Osnovno šolo je Rečica dobila že leta 1779 za časa Marije Terezije. Prebujanje narodne zavesti v prejšnjem stoletju je predramilo tudi ta kraj. Med podpisniki slovenskih rodoljubov, ki so leta 1868 sklicali slovenski tabor v Žalcu, je bil tudi Ivan Štancer iz Rečice. Gasilsko društvo je kot prvo v dolini bilo ustanovljeno leta 1882. V prizadevanjih za rešitev kmeta pred propadom in izžemanjem s strani vaških mogotcev so leta 1899 ustanovili Kmetijsko hranilnico in posojilnico. Bralno in Dramatično društvo sta zaživeli v začetku tega stoletja. Sokol je bil ustanovljen leta 1924. Med obema vojnama je bilo močno razgibano kulturno življenje, kar je bilo čutiti še vrsto let po osvoboditvi. Deloval je močan pevski zbor, tamburaški zbor, godba na pihala, v novozgrajenem prosvetnem domu pa so redno vsako leto uprizorili več iger.

Ker je v takratni rečiški občini večina moških iskala zaslužek za preživljanje v splavarstvu, je bila leta 1935 s sedežem na Rečici ustanovljena Splavarska zadruga, ki je združevala splavarje iz vse Zgornje Savinjske doline in se zavzemala za izboljšanje njihovega položaja. Leta 1938 so sledi celo o manjši partijski celici. Kot občina je Rečica obstojala do leta 1955, ko se je kot krajevna skupnost v novi organiziranosti vključila v enotno občino Mozirje, ki združuje celotno Zgornjo Savinjsko dolino.

Zdravko Novak

Poprečni osebni dohodki v 1. polletju 1985

V gospodarstvu:	I. — VI. 1984	I. — VI. 1985	% povečanja
Gorenje Glin	21.407	37.968	177,4
GG	24.094	44.893	186,3
Elkroj	25.879	38.631	149,3
Smreka	19.441	37.663	193,7
Gradbenik	17.911	33.899	189,3
Kovinarstvo	20.921	42.031	200,9
Kemija	23.943	40.988	171,2
MGA	16.401	32.474	198,0
VEZ	18.260	33.371	182,7
TDO Savinja	19.020	33.254	174,8
RTC Golte	19.903	41.133	206,7
ZKZ	19.964	32.297	161,8
S. Š. Vet. postaja	27.108	42.824	158,0
POPREČJE	21.276	37.438	176,0
V negospodarstvu:			
OŠ Gornji grad	23.980	42.076	175,5
OŠ Ljubno	23.619	42.310	179,1
OŠ Mozirje	24.250	41.909	172,8
OŠ Luče	24.990	41.033	164,2
VVO	23.190	37.285	160,7
TOZD SZ	27.967	54.065	193,3
OU	23.330	45.400	194,6
SIS	22.780	39.820	174,8
DS org. za kazn. prek.	23.500	37.500	159,5
KZS	42.330	58.000	137,0
DS PS Razvoj	22.139	49.595	224,0
DS UO SO Mozirje	27.350	43.140	157,7
POPREČJE	25.097	43.292	172,5

Baltazar Hacquet v naši dolini (2. del)

Baltazar Hacquet (izg. ake) našo dolino obiskal leta 1778 je o tem pisal v šest let meje objavljenem tretjem zku Opisa zemeljske pov- ne vojvodine Kranjske, in to straneh 110ž112. V prevodu čka, ki se nanaša na Zgornjo vinjsko dolino, so v oklepajih vilke opomb, ki jih raz- ujem takoj za besedilom. To se glasi takole:

S te strani reke, ki mi je ome- raziskovanje (1), sem se na- nil proti jugu, da bi še nad- e raziskoval gorovja v zgo- navedenem kotu verige (2). napredovanju sem imel ve- o na desni, kjer leži kraj ibno (3) ali — kot ga ime- jejo Nemci — Laufen, kjer sredogorje, ki se vleče od horja (4) sem in se imenuje rekovec (5) — zaradi vrste zda, ki ga pokriva. To rovje je delno grušč višjega, kremena, skrilavca, sljudov- in gnajsa, pogosto pomešan li z zgodnjimi apnenci brez amnin, marmor calino ali caceo (6), potem velike cele e marmorne plasti. Ko sem no prehodil to gorovje, sem čez Savinjo (7) na predo- je velike planine Lutz (8), pomaga tvoriti apneniško igo in je sam apnenec. Na govem vznožju sem našel iko gline in skrilastega išča, v katerem so ležali bar- ti kremeni.

Zdaj sem se obrnil proti odu, kjer sem prišel v Gor- Grad (9). Do tu ni prav ta- nič drugega kot grušč, kjer potem okoli in okoli eno na igo kopičijo apneniška go- ja. To visoko in nerodo- no gorovje, na katerem nekod sneg nikoli ne sko- , predstavlja meje Kranjske Slovensko marko ali Šta- sko. Pri vsem tem sem našel breznu tega gorovja ozko no ali tako imenovano o z imenom Šulca (10), poleg tega pa nekoliko kmečkih koč z najbolj zdravimi prebivalci. Tukaj so čudoviti slapovi, ki sem jih že videl, še bolje pa slišal z grebena gorovja s Kranjske (11). Ker je bilo tu vse neprehodno (12), sem se spet namenil proti Gornjemu Gradu.

Ta kraj ima komaj 200 duš, toda ponos, razkošje in zapravljivost nekoč tu bivajočega škofa na Kranjskem so tu postavili eno najmogočnejših stavb, ki ji ni najti para v treh mejnih vojvodinah in zaradi katere še zdaj tarnajo zapuščeni dediči dolgov; in starci v kmečkih hišah še vedno najstrašneje preklinjajo zaradi tlake, v katero jih je prisilil škof pri tem delu (13). Kako je lahko nekoč nekomu padlo na pamet, da bi pri letoviškem dvorcu, ki je prav tako bil postavljen tu na najlepše, dal zgraditi cerkev po zadnjem rimskem okusu in modi, v katero gre nekaj tisoč ljudi (14), pa čeprav jih živi v tej pustoti le malo! Gotovo samo preobjestnemu, ki nima nikakršnega sočutja do ubogega sočloveka, ki mora pri tem pogosto delati zastonj v potu svojega obraza, lačen in kot suženj. Če človek hodi po državah, v katerih je več religij, lahko zaradi tega jasno vidi, kateri prebivalci so najbolj revni. Ob vsakem času sem najdeval pri svojih potovanjih po Evropi take, ki obsipavajo podanike z dobrotami in nakopičenimi prazniki in ki s sanjaškimi romanji zapravijo polovico njihovega življenja s pohajkovanjem, iz česar so potem nastale drogacenosti (15) in tiranije takih verskih zlorab. Kako pametni so tisti knezi, ki v takih primerih omejujejo obilje, kjer potem cerkveni predstojniki mislijo ne toliko na razkošje sijaja, temveč bolj na dobro izobrazbo duhovščine in istovercev! Koliko lahko pri taki ureditvi pridobita vera in država, se bo dobro pokazalo pri nas.

Potem ko sem prehodil ta predel, v katerem nisem našel nič drugega kot apnenec in ilovnat grušč, sem se obrnil proti vzhodu, kjer sem prišel do razvpite cerkve, ki stoji na samem in kamor vodijo pogosta romanja (16). Tudi tukaj je ravno taka vrsta kamna do Nazarij (17), kjer na apnenčasti skali leži moški samostan. Želel sem ga obiskati, ko pa sem izvedel, da so v njem zlatotvorci, sem opustil namen — tako kot so tudi oni opustili svojo umetnost, potem ko je njihov laboratorij skoraj celo stavbo spremenil v pepel — torej imetje in zlato naredil hlapljivo. V tej okolici sem naletel na zelo urejeno ležeče plasti trdnih črnih apnencev. Hribi, ki jih ta kamen dela mogočne in težko prehodne, so marsikje kot umetno postavljeni zidovi. Apnenčasti skladi se redko razprostirali več ko en do dva čevlja (18) od severa proti jugu in vozlasti od zahoda na vzhod. Med skladi sem našel veliko gline z oljnimi skrilavci; ne dvomim, da bi pri podrobnejšem raziskovanju ne odkrili tudi premoga, ker sem tudi na drugih mestih našel plasti krilavcev, ki so mi to potrdile.

OPOMBE

(1) Gre za reko Dravo, o kateri govori prej. — (2) Z verigo so mišljene najbrž Golte. — (3) V originalu: Lubno. — (4) V originalu: Bacher. — (5) Hacquet piše: Smreka. — (6) Ne vem, za kakšno kamnino naj bi tu šlo. — (7) V originalu: Savina oder Saufluss. Pri drugem imenu tule gre za (tiskarsko?) napako: moralo bi biti Sannfluss, kajti Saufluss se po nemško v zgodovini imenuje Sava. — (8) Najbrž je Hacquet ime planine zamešal s krajevnim imenom Luče. — (9) Hacquet piše: Gorni—grad oder Oberburg. — (10) V originalu: Shulza oder Sulzbach. — (11) V originalu: von der Schneide des Gebirgs, kar bi lahko pomenilo tudi goro Ojstrico, od koder se res vidi slap Savinje. — (12) Original je mogoče razumeti tudi: Ker je bilo tu vse zaprto... — (13) To je bilo v času škofa Ernesta Amadeja Attemsa (1743—57), in sicer je gradnja potekala od leta 1752 naprej. — (14) Po izračunih v knjigi Avguština Stegenška Dekanija gornjegrajska gre vanjo 868 ljudi, a sam priznava, da je številka premajhna. — (15) Mišljene so cerkve, kot je gornjegrajska. — (16) Gotovo gre tu za Kokarje. — (17) V originalu: Nazareth. — (18) Čevelj meri nekaj več kot 31 centimetrov.

V komentiranje Hacquetovih geoloških opazovanj se nisem spuščal. Sorazmerno veliko prostora je posvetil gornjegrajski cerkvi, katere gradnja je bila nekoč res ogromna stvar — in verjamemo lahko piscu, da so bile grenke izkušnje z njo prebivalcem ob koncu sedemdesetih let 18. stoletja še dobro v spominu. Hacquet je ironičen pri nazarskih zlatotvorcih (ali alkimistih), tako kot pri vseh neumnostih.

Njegove podatke je marsikdaj treba jemati z rezervo, imena krajev, rek, gorovij itd., kot jih ima zapisana, prav tako, govori pa nam predvsem z nečim, kar po navadi ni cenjeno takrat, ko je živo, temveč šele pozneje, ko se unese: z lastnim, nepodkupljivim pogledom na svet in s kritičnostjo obstoječega. Naša dolina, kot vidimo, pri tem Hacquetovem opravilu ni bila izjema.

Peter Weiss

Takole je izgledal Šmihel leta 1938

Veterinarsko dežurstvo

14. 10. do 20. 10. Kralj Ciril, dipl. vet. Ljubno, tel. 840—112
21. 10. do 27. 10. Lešnik Marjan, dipl. vet. Ljubija, tel. 831—219
28. 10. do 3. 11. Zagožen Drago, dipl. vet. Ljubno, tel. 840—179
4. 11. do 10. 11. Kralj Ciril, dipl. vet. Ljubija, tel. 840—112
11. 11. do 17. 11. Lešnik Marjan, dipl. vet. Ljubija, tel. 831—219
18. 11. do 24. 11. Zagožen Drago, dipl. vet. Ljubno, tel. 840—179

Dežurstvo Elektro Celje nadzorništvo Nazarje – november

Od 28. 10. do 3. 11. Tratnik Franc Pusto polje, tel. 831—263
Od 4. 11. do 10. 11. Jeraj Franc, Prinova, tel. 831—910
Od 11. 11. do 17. 11. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831—877
Od 18. 11. do 24. 11 Nadvežnik Srečo, Nizka, tel. 831—706
Od 25. 11. do 1. 12. Lever Peter, Paška vas, tel. 884—150

V slučaju kakšne spremembe pokličite Elektro Celje tel. 25—841 kjer dobite potrebne informacije

Kino Mozirje v novembru

2. 3. MOŽ S SREBRNE REKE — avstralski film
5. NEVARNOST... ŽENSKE V AKCIJI — mehiški film
7. LJUDJE MAČKE — ameriški film
9. 10. ŠOGUN — ameriški film
12. ILEGALNI LJUBIMCI — ameriški film
14. NORI KAZNJENCI — ameriški film
16. 17. BELMONDO PROFESIONALEC — francoski film
19. ZAPRISEGA MAŠČEVALCA — angleški film
21. BOKSAR ZA DOLARJE — ameriški film
23. 24. STRUP ČRNA MAMBA — angleški film
26. VODJA APAČEV — nemški film
28. BORBA TITANOV — angleški film
30./1. 12. NOČNI JASTREBI — ameriški film

Kino Ljubno v novembru

3. XI. ZVEZDICA ZASPANKA — otroški film
2. — 3. XI. ŽANDARI IN ŽANDARKE — francoski film
9. — 10. XI. OTROK SMRTI — ameriški film
16. — 17. XI. UČENKE MADAME OLGE — španski film
23. — 24. XI. PODGANE S ASFALTA — mehiški film
29. XI. MAŠČEVALEC IZ BELFASTA — akcijski film
30. XI. — 1. XII. PATRICIA — nemški film

Kino Nazarje v novembru

2. — 3. ŠTIRJE V IGRI — italijanski film 6. PARAZIT — ameriški film
9. — 10. SMAKI IN RAZBOJNIK — angleški film
13. ZMAJ MLADI GOSPODAR — hongkonski film
16. — 17. ZVER IN ČLOVEK — ameriški film
20. DEKLETA IZ PLAŽE — ameriški film
23. — 24. RAZBOJNIKI NEZNANEGA SRCA — italijansko—francosko—španski film
27. NOROSTI GOSPE ELODI — francoski film
30. — 1. XII. PETEK 13 — II. DEL — ameriški film

Matična kronika za september

POROKE: KUMPREJ Alojz, star 28 let, kmet iz Tera in ŠKRUBEJ Marija, stara 19 let, konfekcionarka iz Raduhe; PODKRIŽNIK Alojz, star 28 let, delavec iz Tera in VERŠNIK Zvonka, stara 23 let, sanitarni tehnik iz Tiroseka; ŠINKOVEC Franc, star 25 let, avtomehanik iz Pustega polja in HREN Irena, stara 20 let, gradbeni tehnik iz Dobletine; UGOVŠEK Janez, star 30 let, orodjar iz Lenarta in TEVŽ Marija, stara 24 let, strojna pletilja iz Florjana; KAKER Darko, star 26 let, zidar iz Juvanja in PLESEC Ivana, stara 22 let, delavka iz Tera.

SMRTI: SLAPNIK Franc, star 60 let, upokojenec iz Rovta pod Menino, MLINAER Ignacij, star 62 let, preužitkar iz Savine 63, VRATANAR Kristina, stara 83 let, upokojenka iz Juvanja 13, BERGLEZ Ignacij, star 81 let, preužitkar iz Tera 34, TERBOVŠEK Roza, stara 53 let, inv. upokojenka iz Primoža 15, KONŠAK Martin, star 28 let, soc. podpiranec iz Okonine 43, KAKER Marija, stara 75 let, gospodinja iz Primoža 70, VRHOVNIK Veronika, stara 72 let, kmetovalka iz Lok pri Mozirju 9, PEPEL Helena, stara 75 let, upokojenka iz Mozirja 27, STROPNIK Karel, star 78 let, upokojenec iz Lepe njive 84, STROPNIK Jože, star 74 let, kmet iz Lepe njive 10, VOLER Marija, stara 96 let, upokojenka iz Luč 103.

Nove knjige v občinski knjižnici

I. LEPOSLOVJE: Saudade: Premične tarče, Remec: Mana, Williams: Leseni konj, Leskovec: Trenja, Ingolič: Podobe mojega življenja, Kako je bil rešen svet (znanst. fant.), Deforges: Modri bicikel, Konsalik: Zdravnik v Honkongu, Bove: Moji prijatelji, Pavlovski: Rdeči hipokrit 1., 2, Poe, E. A.: Krokar (izbrano delo), ponatis del V. Zupana: Igra s hudičevim repom, Menuet za kitaro, Klement, Duh po človeku, Potovanje na konec pomladi, Levitan

II. STROKOVNA LITERATURA: Pričevanja rabskih interninrancev: 1942—43, Volfand: Iraška srečanja, Ortega: Upor množic, Videčnik: O gozdnih delavcih Luč med obema vojnama, Goldstein: Prijedlog 85, Moravec: Borštnik, Slovenski knjižni jezik — 4, Jugoslovanska ljudska umetnost, Gabrijelčič: Učimo se z miselnimi vzorci, Sruk: Mali filozofski leksikom, Tatchell: Spoznajmo mikroračunalnik, Smith: Preprosto programiranje, Laserski izazov, Sve o skijanju, Predan: Recepti za jedi iz soje, Faflik: Brezalkoholni mešani napitki, Franič: Kozjereja

III. MLADINSKA LITERATURA: Slikanice: Novy: Pika poka, Prešeren: Turjaška Rozamunda, Glogovac: Jurček na travniku, Jurček na igrišču, Sporočilo iz rdečega aviona, Modri trakec, Brest: Mala Marjetica in gozdni mož, Bor: Ropotalo in ptice, stripi Mikija Mustra: Trije mušketirji, Bosa noga, Težave z gradnjo, Rdeči kanjon, Voglar, M.: Mali instrumenti

SAVINJSKE NOVICE

„Savinjske novice" izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografska priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-609 - Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DIC, tozd Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.